

22.04.2024

Kokousaika 22.04.2024 16:00 - 16:41

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Vartiainen, Juhana	pormestari
Laisaari, Johanna	apulaispormestari kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
Arhinmäki, Paavo	apulaispormestari
Gebhard, Elisa	
Huff, Shawn	
Iskanius, Anniina	
Koskela, Minja	
Lindgren, Minna	
Raatikainen, Mika	
Rantala, Marcus	
Rantanen, Tuomas	
Sarkomaa, Sari	
Sazonov, Daniel	apulaispormestari
Vierunen, Maarit	
Yanar, Ozan	varajäsen

Muut

Vanhanen, Reetta	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Jalovaara, Ville	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Månsson, Björn	kansalliskielilautakunnan puheenjohtaja
Ujula, Jukka-Pekka	läsnä 236 - 238 §, poistui 16:07
Ahonen, Juha	kansliapäällikkö
Jolkkonen, Juha	kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Järvenkallas, Satu	sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Lehmuskoski, Ville	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
	kaupunkiympäristön toimialajohtaja

22.04.2024

Kivelä, Liisa	viestintäjohtaja
Kühn, Markus	strategiajohtaja
Lumijärvi, Petri	henkilöstöjohtaja
Rinkineva, Marja-Leena	elinkeinojohtaja
Rope, Jenni	kaupunginlakimies
Remes, Kirsi	hallintojohtaja
Saxholm, Tuula	rahoitusjohtaja
Peltonen, Antti	hallintomenettelypäällikkö
Menna, Lauri	johtava asiantuntija
	läsnä 236 - 246 §, poistui 16:31
Rämö, Suvi	kaupunginsihteeri
Ihatsu, Jan	kaupunginsihteeri
Snellman, Johanna	viestintäasiantuntija
Ainola, Pilvi	hallintoasiantuntija
Lawrence, Sanna	hallintoasiantuntija
Dhalmann, Hanna	asunto-ohjelmapäällikkö
	asiantuntija
	läsnä 245 §, saapui 16:10, poistui 16:23
Hannikainen, Marja	johtava tonttiasiamies
	asiantuntija
	läsnä 245 §, saapui 16:10, poistui 16:23
Puheenjohtaja	
Juhana Vartiainen	pormestari
	236 - 248 §
Esittelijät	
Juhana Vartiainen	pormestari
	236 §, 241 §
Jukka-Pekka Ujula	kansliapäällikkö
	237 - 238 §, 240 §, 242 - 248 §
Kirsi Remes	hallintojohtaja
	239 §
Pöytäkirjanpitäjä	
Sanna Lawrence	hallintoasiantuntija
	236 - 248 §

22.04.2024

---

§	Asia	
236	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
237	Asia/2	V 15.5.2024, Hallintosäännön muuttaminen, toimialojen hallintojen organisaationimi, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta sekä teknisluonteisia muutoksia ja täsmennyksiä
238	Asia/3	Helsingin kaupungin Hopeatien palvelutalon toiminnan siirtäminen liikkeenluovutuksena Helsingin Seniorisäätiö sr:lle 1.1.2025 alkaen
239	Asia/4	V 15.5.2024, Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan varajäsenen valinta
240	Asia/5	V 15.5.2024, Valtuutettu Jenni Hjeltin aloite liityntäpysäköinnin periaatteiden valmistelun aloittamiseksi
241	Asia/6	Määrärahan myöntäminen dniproilaisten lasten ja nuorten kesäleiritointaan
242	Asia/7	Hakemus Uudenmaan ELY:lle Ramsinniemen lehdon luonnonsuojelualueen laajentamiseksi, rauhoitusmääräysten muuttamiseksi sekä hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi
243	Asia/8	Lausunto kansallisen lapsistrategian toimeenpanosuunnitelmasta
244	Asia/9	Maankäyttösopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen tekeminen Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n kanssa liittyen kaavamutokseen nro 12744 (Kumpula)
245	Asia/10	Asuntotonttien varaaminen hintakilpailua, tonttihakua ja kumppanuuskaavoitusta varten
246	Asia/11	Valtuutettu Amanda Pasanen toivomusponsi kaupungin tytäryhteisöjen tavoitteiden seurannasta valtuustotasolla
247	Asia/12	Kaupunginvaltuuston kokouksessa 10.4.2024 jätettyihin aloitteisiin vastaaminen
248	Asia/13	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

22.04.2024

Asia/1

§ 236

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus valitsi pöytäkirjantarkastajiksi Anniina Iskaniuksen ja Mika Raatikaisen sekä varatarkastajiksi Minja Koskelan ja Shawn Huffin.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

22.04.2024

Asia/2

§ 237

V 15.5.2024, Hallintosäännön muuttaminen, toimialojen hallintojen organisaationimi, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta sekä teknisluonteisia muutoksia ja täsmennyksiä

HEL 2024-002676 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:
Kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti voimaan 1.6.2024.

Jos muissa päätöksissä viitataan toimialojen hallintoihin tai toimialojen hallintojohtajiin, tarkoittavat viittaukset 1.6.2024 lukien vastaavasti toimialojen yhteisiä palveluja ja toimialojen yhteisten palvelujen johtajia.

Käsittely

Esittelijä totesi, että esitystä on täydennetty pöydällepanon aikana.

Vastaehdotus:

Marcus Rantala: Lisätään uusi kappale esittelijän perusteluihin kappaleen 44 jälkeen:

"Kaupunginhallitus painottaa, että kasvatus- ja koulutustoimialalla tapahtuvien muutosten toimeenpanon yhteydessä on varmistettava, että myös uusi järjestely turvaa molempien kieliryhmien oikeuden saada aamu- iltapäivä- ja harrastustoimintaa omalla äidinkielellään sekä, että neuvonta ja viestintä toimii niin suomeksi kuin ruotsiksi. Tätä turvataan asettamalla tarkoitusta varten rekrytoitavalle suunnittelijalle erinomaisen ruotsinkielisen taidon kielivaatimukset. Yhteistyön ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden kanssa tulee olla saumatonta ja yhteistyöllä tulee olla sovitut rakenteet. Kaupunginhallitus näkee tärkeänä lautakunnan linjaaman seurannan siitä, miten uudistus vaikuttaa kielellisten oikeuksien toteutumiseen."

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Marcus Rantalan vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Sampo Viitanen, lakimies, puhelin: 09 310 37749

22.04.2024

Asia/2

sampo.viitanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin hallintosäntö voimaan 1.5.2024
- 2 Helsingin kaupungin hallintosäntö voimaan 1.5.2024_muutokset näkyvissä
- 3 Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 30.1.2024 § 20
- 4 Kansalliskielilautakunta 19.3.2024 § 11
- 5 Kasvatus- ja koulutuslautakunta 26.3.2024 § 65

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:
Kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti voimaan 1.6.2024.

Jos muissa päätöksissä viitataan toimialojen hallintoihin tai toimialojen hallintojohtajiin, tarkoittavat viittaukset 1.6.2024 lukien vastaavasti toimialojen yhteisiä palveluja ja toimialojen yhteisten palvelujen johtajia.

Esittelijän perustelut

Toimialojen hallintojen organisaationimen muuttaminen yhteiseksi palveluiksi

Hallintosäännön muutoksen perustelut

Kaupungin johtamisjärjestelmän muutoksessa vuonna 2017 keskitettiin toimialojen tietyt asiantuntijatehtävät ja tukipalvelutehtävät toimialan keskitettyyn hallintoon ja näin saatiin hallinnon resursseja optimoitua. Toimialan hallinto sisältää toimialatasoisia palvelutehtäviä, jotka kattavat laajan kirjon osin samoja tehtäviä kuin kaupunginkansliassa, mutta myös toimialalle ominaisia erityistehtäviä. Yhteiset palvelut kokoavana käsitteenä kuvaa näitä erilaisia palvelu- ja tukitehtäviä tarkoituksenmukaisemmalla tavalla kuin hallinto -termi. Toimialajohtaja päättää toimialan yhteisten palvelujen tehtävät tarkemmin toimialan toimintasäännössä.

Hallintosäännön muutos

Toimialojen hallintoa koskeva hallintosäännön 4 luvun 9 § ehdotetaan kuulumaan seuraavasti:

Toimialojen yhteiset palvelut

Jokaisella toimialalla on palvelukokonaisuuksien lisäksi toimialajohtajan alaisuudessa toimialan yhteiset palvelut, joka huolehtii toimialalla keskitetysti hoidettavista yhteisistä palveluista.

Toimialojen hallintojohtajien virkanimikkeiden muuttaminen yhteisten palvelujen johtajiksi

Hallintosäännön muutoksen perustelut

Toimialojen hallintojen organisaationimen muuttuessa yhteisiksi palveluiksi on johdonmukaista muuttaa myös hallintosäännössä mainittu toimialojen hallintojohtajan virkanimike yhteisten palvelujen johtajaksi. Kaupunginkanslian henkilöstöosasto on antanut puoltavan lausunnon virkanimikkeen muuttamisesta 27.3.2024. Hallintojohtajia on kuultu virkanimikkeen muuttamisesta.

Organisaationimen ja virkanimikkeen muutosehdotukset on käsitelty sääntötyöryhmässä 25.3.2024.

Hallintosäännön muutos

Ehdotetulla muutoksella muutetaan hallintosäännön 5 luvun 6 §:n 2, 7 ja 8 momentissa; 7 §:n 2, 8 ja 9 momentissa; 8 §:n 2, 7 ja 8 momentissa; 9 §:n 2, 7 ja 8 momentissa; 10 §:n 5 momentissa; 10 luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohdassa; 12 luvun 1 §:n 1 momentin 8 kohdassa; 14 luvun 1 §:n 1 momentin 7 kohdassa ja 29 luvun 19 §:n 3 momentissa mainittu toimialan hallintojohtajan virkanimike yhteisten palvelujen johtajaksi.

Muun luottamustoimesta aiheutuvan kustannuksen korvaaminen

Hallintosäännön muutoksen perustelut

Kuntalain 82 §:n mukaan luottamushenkilöille maksetaan korvausta ansionmenetyksestä ja kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä.

Omaishoitajana toimivalle luottamushenkilölle on kuntalain 82 §:n mukaisesti korvattu sijaisen palkkaamisesta aiheutuneet kustannukset, vaikka hallintosäännössä ei ole ollut tästä nimenomaista mainintaa. Tilanne on syytä korjata.

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista. Hallintosäännön 31 luvussa määrätään kuntalain edellyttämistä luottamushenkilöille maksettavista taloudellisista etuuksista ja korvauksista. Hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto päättää perusteiden lisäksi myös palkkioista ja korvausten suuruudesta ja rajoituksista.

22.04.2024

Asia/2

Muutosehdotus on käsitelty sääntötyöryhmässä 15.1.2024.

Hallintosäännön muutos

Hallintosäännön 31 luvun uusi 6a §:

Muun luottamustoimesta aiheutuvan kustannuksen korvaaminen

Luottamushenkilölle korvataan muut kuin 3-6 §:ssä tarkoitetut luottamustoimesta aiheutuvat kustannukset valtuuston erikseen päättämällä tavalla.

Sosiaali- terveys- ja pelastustoimialan muutosehdotukset

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta esitti kaupunginhallitukselle 30.1.2024 § 20 (liite 3) hallintosäännön muuttamista ehdotuksensa mukaan. Muutosehdotukset on käsitelty sääntötyöryhmässä 15.1.2024.

Pelastusviranomaisen pelastuslain mukaisiin päätöksiin kohdistuvan oikaisuvaatimuksen käsittelevä viranomainen

Hallintosäännön muutoksen perustelut

Hallintolain mukaisen oikaisuvaatimuksen käsittelee se viranomainen, joka on päätöksen tehnyt. Näin ollen pelastusviranomaisen päätökseen kohdistuvan oikaisuvaatimuksen käsittelee pelastusviranomainen. Hallintosäännön 2 luvun 19a §:n 2 momentin mukaan Helsingin kaupungin pelastusviranomaisia ovat pelastusjaosto, pelastuskomentaja sekä tämän määräämät muut viranhaltijat. Voimassa olevassa hallintosäännössä ei ole kirjausta toimivaltaisesta viranomaisesta, joka käsittelee pelastuslain (379/2011) mukaisiin pelastusviranomaisen päätöksiin kohdistuvat oikaisuvaatimukset.

Esitettävän lisäyksen mukaan pelastuslain 104 §:ssä tarkoitetut oikaisuvaatimukset käsittelee sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan pelastusjaosto, joka on sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan ylin pelastusviranomainen. Näin ollen hallintosäännön 18 luvun 2a §:n 1 momenttiin esitetään uusi kohta 6, jonka mukaan sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan pelastusjaosto toimii oikaisuvaatimuksen käsittelevänä viranomaisena pelastuslaissa tarkoitetuissa pelastusviranomaisen päätöksiin kohdistuvissa oikaisuvaatimuksissa.

Hallintosäännön muutos

Hallintosäännön 18 luvun 2a §:n 1 momentin uusi 6 kohta:

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan pelastusjaosto

6 toimii oikaisuvaatimuksen käsittelevänä viranomaisena pelastuslaissa tarkoitetuissa pelastusviranomaisen päätöksiin kohdistuvissa oikaisuvaatimuksissa.

Muutokset sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtajan erityiseen toimivaltaan

Hallintosäännön muutosten perustelut

Lastensuojelulain tarkoittama johtava viranhaltija

Hallintosäännön 18 luvun 3 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaan sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja määrää viranhaltijan toimimaan lastensuojelulain ja sosiaalihuoltolain tarkoittamana sosiaalihuollon johtavana viranhaltijana. Määräyksen tulkinnassa on ollut epäselvää, viitataanko kohdalla myös sosiaalihuoltolain tarkoittamiin muihin sosiaali- ja terveydenhuollon hallinnollisissa johtotehtävissä oleviin henkilöihin. Määräyksellä on tarkoitettu vain lastensuojelulaissa tarkoitettua sosiaalihuollon johtavaa viranhaltijaa, joten viittaus sosiaalihuoltolakiin ehdotetaan poistettavaksi.

Puhevallan käyttäminen pelastustoimea koskeissa lausuntoasioissa

Hallintosäännön 18 luvun 3 §:n 5 kohdassa on määrätty toimialajohtajan delegoitavissa olevasta sosiaali- ja terveydenhuollon asioita koskevasta puhevallasta. Kohta ei nykyisellään koske pelastustoimen lausuntoasioita.

Hallintosäännön 19 luvun 5 §:n mukaan, ellei toisin ole säädetty tai määrätty, kaupungin puhevaltaa käyttää ja kaupungin esitykset ja lausunnot ulkopuoliselle antaa kaupunginhallitus. Asian periaatteellisen ja taloudellisen merkityksen ollessa vähäinen, kaupungin esitykset tai lausunnot antaa se kaupungin viranomainen, jonka tehtäviin asia kuuluu. Pelastusviranomainen käyttää puhevaltaa tehtäviään koskevilla asioilla. Pelastusviranomaiset Helsingin pelastustoimen alueella on määrätty hallintosäännössä ja pelastusviranomaisen toimivaltuudet säädetty pelastuslaissa.

Toimialajohtaja on kuitenkin toimivaltainen käyttämään puhevaltaa pelastustoimea muutoin koskevilla lausuntoasioissa esimerkiksi lakiesityksiä koskevien lausuntojen osalta. Näin ollen hallintosääntöön esitetään lisäys, jolla toimialajohtajan puhevallan käyttämistä koskevaa toimivaltamääräystä täsmennetään sosiaali- ja terveydenhuollon lausuntoasioiden lisäksi myös pelastustoimen osalta, puhevallan käytön yhdenmukaistamiseksi.

Sosiaalihuoltolain mukaisten varautumiseen liittyvien johtavien viranhaltijoiden määräämistä koskevien määräysten kumoaminen

22.04.2024

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen myötä sosiaalihuoltolain valmiutta ja varautumista koskeneet 33 b–33 e §:t kumottiin. Valmiudesta ja varautumisesta säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun laissa (612/2021), eikä sosiaalihuoltolakia vastaavia tehtäviä sosiaalihuollon poikkeusoloihin ja normaaliolojen häiriötilanteisiin varautumisessa ole uudessa lainsäädännössä. Näin ollen esitetään, että hallintosäännön 18 luvun 3 §:n 2 momentin 8 kohta kumotaan.

Määrääminen toimimaan sosiaalihuoltolain tarkoittamana johtavana viranhaltijana

Hallintosäännön 18 luvun 3 §:n 2 momentin delegoitavissa olevaan sosiaali-, terveys-, ja pelastustoimialan toimialajohtajan toimivaltaan ehdotetaan lisättäväksi uusi kohta 9, jonka mukaan toimialajohtaja määrää viranhaltijan toimimaan sosiaalihuoltolain (710/1982) 41 §:n 1 momentissa tarkoitettuna sosiaalihuollon johtavana viranhaltijana.

Lain 41 §:n 1 momentissa säädetään, että mikäli sosiaalihuollon ilmeisessä tarpeessa olevan henkilön etu terveyden, kehityksen tai turvallisuuden vakavan vaarantumisen vuoksi sitä välttämättä vaatii eikä sosiaalihuollon tarve muutoin ole selvitettävissä, sosiaalityöntekijällä on oikeus hyvinvointialueen määräämän johtavan sosiaalihuollon viranhaltijan määräyksestä huollon tarpeen selvittämiseksi päästä tällaisen henkilön asuntoon tai muuhun olinpaikkaan.

Kirjaus hallintosääntöön selkeyttäisi toimivaltaa lain säännöksessä tarkoitetuissa tilanteissa. Kirjauksen perusteella toimialajohtaja voisi jatkossa edelleen päättää sosiaalityöntekijöiden kyseisestä oikeudesta tai delegoida oikeuden alaiselleen viranhaltijalle, mikäli toimiala katsoo sen tarpeelliseksi. Sen lisäksi, että toimivalta perustuu lakiin, on henkilön asuinpaikkaan pääsyssä kyse puuttumisesta perusoikeuksiin, mikä vuoksi on perusteltua nostaa toimivaltuus hallintosäännön tasolle.

Määrääminen moniammatillisen tuen asiantuntijaryhmän jäseneksi

Kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) 31 §:n mukaan erityishuollon antamiseen liittyvää päätöksentekoa varten hyvinvointialueella on oltava päätöksiä tekevä vaativan moniammatillisen tuen asiantuntijaryhmä, jonka jäsenenä on vähintään kolme hyvinvointialueen viranhaltijaa siten, että asiantuntijaryhmässä on edustettuna lääketieteen, psykologian ja sosiaalityön asiantuntemus.

Asiantuntijaryhmä päättää muun muassa henkilön tahdosta riippumattomasta erityishuollosta, jossa on kyse puuttumisesta henkilön perusoikeuksiin. Lisäksi ryhmän asettaminen perustuu lakiin, jonka vuoksi katsotaan perustelluksi nostaa sitä koskeva toimivaltuus hallintosääntöön. Näin ollen esitetään, että hallintosäännön 18 luvun 3 §:n 2 momenttiin

lisätään uusi kohta 10, jonka mukaan toimialajohtaja määrää vähintään kolme Helsingin kaupungin viranhaltijaa jäseniksi kehitysvammaisten erityishuollosta annetussa laissa tarkoitettuun vaativan moniammatillisen tuen asiantuntijaryhmään siten, että asiantuntijaryhmässä on edustettuna lääketieteen, psykologian ja sosiaalityön asiantuntemus.

Hallintosäännön muutos

Hallintosäännön 18 luvun 3 §:n 2 momentti

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää

4 määrätä viranhaltijan toimimaan lastensuojelulain tarkoittamana sosiaalihuollon johtavana viranhaltijana

5 käyttää kaupungin ja lautakunnan puhevaltaa yksityisiä sosiaalipalveluja, yksityistä terveydenhuoltoa, yksityisten apteekkien toimintaa sekä potilaiden hoitoa ja kohtelua, potilasvahinkoja ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden valvontaa koskevissa lausunto- ja valvonta-asioissa samoin kuin sosiaalihuollon yksilöllistä toimeenpanoa sekä potilaiden kotikuntaa ja potilasmaksuja koskevissa asioissa sekä pelastustoimea koskevissa lausunto-asioissa siltä osin kun kysymys ei ole pelastusviranomaisen tehtävistä ja lukuun ottamatta periaatteellisesti tai taloudellisesti merkittäviä asioita

8 määrätä viranhaltijan toimimaan sosiaalihuoltolain 33 d §:n 1 momentissa tarkoitettuna sosiaalihuollon viranomaisena ja 33 d §:n 2 momentissa tarkoitettuna sosiaalihuollon johtavana viranomaisena (kumotaan)

9 määrätä viranhaltijan toimimaan sosiaalihuoltolain (710/1082) 41 §:n 1 momentissa tarkoitettuna sosiaalihuollon johtavana viranhaltijana

10 määrätä vähintään kolme Helsingin kaupungin viranhaltijaa jäseniksi kehitysvammaisten erityishuollosta annetussa laissa tarkoitettuun vaativan moniammatillisen tuen asiantuntijaryhmään siten, että asiantuntijaryhmässä on edustettuna lääketieteen, psykologian ja sosiaalityön asiantuntemus.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan muutosehdotukset

Kasvatus- ja koulutuslautakunta esitti kaupunginhallitukselle 26.3.2024 § 65 (liite 5) hallintosäännön muuttamista ehdotuksensa mukaan. Kansalliskielilautakunta antoi lautakunnalle lausunnon hallintosäännön muutosehdotuksesta 19.3.2024 (liite 4). Muutosehdotukset on käsitelty sääntötyöryhmässä 15.1.2024.

22.04.2024

Asia/2

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta

Hallintosäännön muutosten perustelut

Voimassa olevan hallintosäännön mukaan vastuu perusopetuslain 8 a luvun mukaisesta koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta huolehtimisesta on kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla jaettu siten, että perusopetuksen palvelukokonaisuus huolehtii suomenkielisestä palvelusta ja ruotsinkielisten palveluiden palvelukokonaisuus ruotsinkielisestä palvelusta.

Toimivalta oppilaiden ottamisessa palveluun on hallintosäännön mukaan toimialajohtajalla suomenkielisen palvelun osalta ja ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtajalla ruotsinkielisen palvelun osalta. Toimialajohtaja on delegoinut ottamista koskevan toimivallan edelleen perusopetusjohtajalle suomenkielisen palvelun osalta.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisaikkoja koskeva toimivalta on hallintosäännön mukaan perusopetusjohtajalla suomenkielisen palvelun osalta ja ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtajalla ruotsinkielisen palvelun osalta.

Tällä hetkellä aamu- ja iltapäivätoiminnan palvelua johdetaan ja koordinoidaan perusopetuksen palvelukokonaisuudesta ja ruotsinkielisten palveluiden palvelukokonaisuudesta. Aamu- ja iltapäivätoiminnan palvelusta huolehtiminen, oppilaiden ottaminen palveluun sekä palveluun liittyvistä järjestämisaikoista päättäminen esitetään keskitettäväksi perusopetuksen palvelukokonaisuuteen sekä suomenkielisen että ruotsinkielisen palvelun osalta. Keskittämällä palvelu yhteen palvelukokonaisuuteen selkiytetään johtamista ja päätöksentekoa suomen- ja ruotsinkielisten palveluiden osalta ja turvataan yhdenvertaiset palvelut molemmille kieliryhmille.

Hallintosäännön muutokset

Hallintosäännön 4 luvun 5 §:n 2 momentin 1, 2 ja 4 kohdat

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala jakautuu neljään palvelukokonaisuuteen:

1 Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuus, joka huolehtii suomenkielisestä varhaiskasvatuksesta, osaltaan esiopetuksesta ja leikkipuistotoiminnasta.

2 Perusopetuksen palvelukokonaisuus, joka huolehtii suomenkielisestä perusopetuksesta ja muusta perusopetuslain mukaisesta toiminnasta.

4 Ruotsinkielinen palvelukokonaisuus, joka huolehtii ruotsinkielisestä varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, leikkiopetuksesta, perusopetuksesta ja muusta perustusopetuslain mukaisesta opetuksesta, luokkoulutuksesta ja nuorten työpajatoiminnasta. Palvelukokonaisuus huolehtii myös ruotsinkielisestä vapaasta sivistystyöstä.

Hallintosäännön 15 luvun 4 §:n 1 momentin 8 kohta

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle, kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

8 ottaa oppilaat koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan (kumotaan)

Hallintosäännön 15 luvun 6 §:n 1 momentin 1 ja 5 kohdat

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei perusopetusjohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle, perusopetusjohtaja

1 ottaa oppilaat perusopetukseen sekä suomenkieliseen ja ruotsinkieliseen koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan

5 päättää koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispäikoista suomen- ja ruotsinkielisen palvelun osalta

Hallintosäännön 15 luvun 8 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohta

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle, ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja

1 ottaa lapset ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen sekä oppilaat esiopetukseen

3 päättää koululaisten ruotsinkielisen aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispäikoista (kumotaan)

Ruotsinkielisen hallintosäännön kieliasun tarkistus ja kielenhuolto

Hallintosäännön ruotsinkielisen version kieliasu on tarkistettu ja yhtenäistetty ja siihen on tehty pieniä teknisluonteisia muutoksia ja täsmennyksiä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Sampo Viitanen, lakimies, puhelin: 09 310 37749

22.04.2024

Asia/2

sampo.viitanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin hallintosäntö voimaan 1.5.2024
- 2 Helsingin kaupungin hallintosäntö voimaan 1.5.2024_muutokset näkyvissä
- 3 Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 30.1.2024 § 20
- 4 Kansalliskielilautakunta 19.3.2024 § 11
- 5 Kasvatus- ja koulutuslautakunta 26.3.2024 § 65

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kaupunkiympäristön toimiala

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 15.04.2024 § 222

HEL 2024-002676 T 00 01 00

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

15.04.2024 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Sampo Viitanen, lakimies, puhelin: 09 310 37749
sampo.viitanen(a)hel.fi

22.04.2024

Asia/3

§ 238

Helsingin kaupungin Hopeatien palvelutalon toiminnan siirtäminen liikkeenluovutuksena Helsingin Seniorisäätiö sr:lle 1.1.2025 alkaen

HEL 2024-003428 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liikkeenluovutussopimusluonnos Hopeatien palvelutalon toiminta Seniorisäätiölle
- 2 Tulojen ja menojen toteuma vuonna 2023 ja vuoden 2024 budjetti
- 3 Henkilöstön siirtomuistio
- 4 Sopimukset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut - palvelukokonaisuuden Hopeatien palvelutalon toiminnan siirtämisen Helsingin Seniorisäätiö sr:lle (jäljempänä Seniorisäätiö) 1.1.2025 alkaen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti.

Esittelijän perustelut

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta esittää 9.4.2024 § 67, että Hopeatien palvelutalon toiminta siirretään Helsingin Seniorisäätiölle liikkeenluovutuksena 1.1.2025 alkaen.

Liikkeenluovutuksesta on laadittu Helsingin ja Seniorisäätiön kesken liikkeenluovutus sopimus, jonka luonnos on tämän esityksen liitteenä 1.

Liikkeenluovutus

Liikkeenluovutus sopimuksessa sovitaan Helsingin kaupungin Hopeatien palvelutalon toimintojen siirtämisestä kokonaisuudessaan Helsingin Seniorisäätiölle.

Hopeatien palvelutalon liikkeenluovutus on osa Pohjois-Haagan seniorikeskus -hankkeen toteutusta. Hankkeen toteutukseen liittyy Hopeatien ympäristön kaavamuutos, jonka kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 1.2.2023 § 27. Pohjois-Haagan seniorikeskuksesta on laadittu tarvekuvaus, jonka sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan johtoryhmä on hyväksynyt 13.3.2023.

Tavoiteaikatauluna on hankesuunnittelu sekä yleis- ja toteutus suunnittelu vuosina 2023–2025, minkä jälkeen on rakentaminen vuosina 2025–2028. Hopeatien palvelutalon sekä Seniorisäätiön Mariankodin ja Pakilakodin tilojen yhdistyessä on johtamisen ja toiminnan kannalta tarkoituksenmukaista yhdistää myös toiminnot yhdeksi kokonaisuudeksi.

Seniorisäätiö on Helsingin kaupungin tytäryhteisö ja kuuluu kaupunkikonserniin. Seniorisäätiö on perustettu tukemaan ikäihmisten asemaa palvelun saajina Helsingissä, ja se täydentää toiminnallaan kaupungin vanhuspalveluita. Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala ostaa kaikki Seniorisäätiön asiakaspaikat. Asiakkaat sijoittuvat Seniorisäätiön ympärivuorokautiseen hoitoon sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelun arviointi- ja sijoitustoiminnan päätöksellä.

Luovutettava kohde sisältää käyttöoikeuden Hopeatien palvelutalon vuonna 2007 valmistuneen rakennuksen tiloihin, joissa on asukaspaikkoja yhteensä 96: asukaspaikat jakaantuvat palveluasuntoihin (54 asuntoa) ja kolmessa kerroksessa sijaitseviin ryhmäkotiasuntoihin (39 asuntoa). Hopeatien palvelutalossa on yhteensä 87 vakanssia, jotka siirtyvät liikkeenluovutuksessa. Siirtyvän toiminnan budjetti on noin 6,2 miljoonaa euroa ja tulojen budjetti noin 1,0 miljoonaa euroa. Tulojen ja menojen toteuma on liitteenä 2.

Seniorisäätiö hankkii luovutuksen kohteena olevan toiminnallisen kokonaisuuden tuottamisessa välttämättömät ICT-laitteet, joiden avulla mahdollistetaan palvelujen turvallinen ja häiriötön jatkuminen liikkeenluovutuksen jälkeen. Kaupunki vastaa hankinnoista syntyvistä kustannuksista. Kertaluontoisia kustannuksia tulee yhteensä noin 110 000 euroa, joista tietoliikenneverkkoon liittyviä kustannuksia on noin 50 000 euroa ja ICT-laitehankintoihin sekä -asennuksiin liittyviä kustannuksia

on noin 60 000 euroa. Seniorisäätiö käyttää hankkimiaan ICT-laitteita sille luovutettavan Hopeatien palvelutalon toiminnan tuottamiseen. Muilta osin tavoitteena on, että muutos on kustannusneutraali.

Siirrettävien aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä käyttöomaisuuden arvo on niiden kirjanpitoarvo 31.12.2024.

Henkilöstö

Liikkeenluovutuksesta on laadittu henkilöstön siirtoa koskeva asiakirja, joka on tämän esityksen liitteenä 3. Henkilöstön siirtoa koskevassa asiakirjassa esitetään siirron vaikutukset henkilöstön asemaan. Asiakirja on hyväksytty Helsingin kaupunginkansliassa 6.3.2024 työnantajan ja henkilöstön edustajien neuvottelussa. Tilaisuudessa oli mukana työnantajan edustaja myös Seniorisäätiöstä.

Hopeatien palvelutalon henkilöstö siirtyy vastaanottavan työnantajan (Helsingin Seniorisäätiö sr) palvelukseen. Siirtyviin työntekijöihin sovelletaan työsopimuslain 1 luvun 10 §:n liikkeenluovutusta koskevia säännöksiä ja siirtyvään viranhaltijaan kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 5 luvun 25 §:ää viranhaltijan asemasta liikkeen luovutuksessa. Henkilöstö siirtyy liikkeenluovutuksen periaattein niin sanottuina vanhoina työntekijöinä.

Liikkeenluovutuksen voimaantulopäivä sekä toiminnan ja henkilöstön siirtopäivä on 1.1.2025. Määräaikaisessa palvelussuhteessa olevien henkilöiden palvelussuhde on voimassa, kunnes aiemmin sovittu määräaika päättyy. Uuden työsopimuksen tekeminen ei liikkeenluovutuksessa ole välttämätöntä.

Liikkeenluovutuksen kohteena olevassa toiminnossa on yhteensä 87 vakanssia. Kaikkia vakansseja ei ole täytetty ja jollain vakanssilla saattaa olla vakainentyöntekijä ja määräaikainen sijainen. Kaikki siirtohetkellä näissä tehtävissä olevat henkilöt siirtyvät Seniorisäätiön palvelukseen.

Hopeatien palvelutalon koko henkilöstöä on tiedotettu muutoksesta arjen yhteistoimintapalaverissa 1.12.2023 ja 8.12.2023. Henkilöstölle on järjestetty virallisesti yhteistoimintakokoukset 16.1.2024 ja 30.1.2024.

Liikkeenluovutusta on käsitelty sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluiden henkilöstötoimikunnassa 20.2.2024, toimialan henkilöstötoimikunnassa 26.2.2024 ja kaupungin henkilöstötoimikunnassa 11.3.2024.

Henkilöstön siirtoa koskeva tarkempi kuvaus käy ilmi päätöshistoriasta.

Sidosyksikköhankinta ja valtiontukiarviointi

Helsingin kaupunki on liikkeenluovutuksen jälkeenkin palvelujen järjestäjä ja Seniorisäätiö palvelujen tuottaja, jolta kaupunki hankkii siirrettyyn toimintaan kuuluvat palvelut lain julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016, hankintalaki) 15 §:n mukaisena sidosyksikköhankintana ostopalvelusopimuksilla. Helsingin kaupunki ostaa Seniorisäätiölle liikkeenluovutuksella siirrettävät palvelut 1.1.2025 lukien. Ostopalvelusopimuksista toisessa sovitaan ympärivuorokautisen palveluasumisen ostamisesta ja toisessa palvelukeskustoiminnan ostamisesta. Sopimukset ovat liitteenä 4.

Ostopalvelusopimuksilla varmistetaan palvelujen häiriötön jatkuvuus ja riittävyys Hopeatien palvelutalon asiakkaille. Liikkeenluovutus ei heikennä asiakkaiden asemaa eikä palvelujen saatavuutta. Asiakkaille turvataan jatkossakin palvelut sen tasoisina kuin ne on järjestetty tähänkin mennessä Hopeatien palvelutalon toiminnassa.

Sopimuksen Euroopan unionin toiminnasta (SEUT) 107(1) artiklan mukaan jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Helsingin Seniorisäätiön osalta on arvioitu, että säätiön pääasiallinen toiminta ei ole taloudellista toimintaa. Säätiö on Helsingin kaupungin 100 prosentin määräysvallassa ja kaupungin sidosyksikkö. Säätiön pääasiallisen toiminnan, eli palveluasumisen ja laitoshoidon palveluiden tuottamisen, osalta Helsingin kaupunki on säätiön ainoa asiakas ostaen kaikki säätiön asiakaspaikat. Näin ollen Helsingin Seniorisäätiö ei ole SEUT 107(1) artiklassa tarkoitettu yritys tuottaessaan palveluasumisen ja laitoshoidon palveluita. Tarkempi valtioneuvoston tuki- ja tukien arviointi käy ilmi päätöshistoriasta.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on päättää asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle.

Hallintosäännön 24 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan kaupunginhallituksen päätöksiin perustuvat asiakirjat allekirjoittaa pormestari ja varmentaa esittelijä, ellei kaupunginhallitus toisin päättä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

22.04.2024

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liikkeenluovutus sopimusluonnos Hopeatien palvelutalon toiminta Seniorisäätiölle
- 2 Tulojen ja menojen toteuma vuonna 2023 ja vuoden 2024 budjetti
- 3 Henkilöstön siirtomuistio
- 4 Sopimukset

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Helsingin Seniorisäätiö sr

Otteen liitteet

Esitusteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 09.04.2024 § 67

HEL 2024-003428 T 00 01 05

Päätös

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti

- hyväksyä omalta osaltaan Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut - palvelukokonaisuuden Hopeatien palvelutalon toiminnan siirtämisen Helsingin Seniorisäätiö sr:lle (jäljempänä Seniorisäätiö) 1.1.2025 alkaen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti, ja

- esittää siirron kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi.

Lisäksi sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta oikeutti sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtajan tekemään liitteenä olevaan liikkeenluovutus sopimusluonnokseen välttämättömiä muutoksia.

Lisäksi lautakunta korostaa, että liikkeenluovutuksessa tulee varmistaa, että siirtyvän henkilöstön palvelussuhteen ehtojen ja henkilöstöetujen osalta toimitaan siten kuin lainsäädäntö velvoittaa.

Käsittely

22.04.2024

Asia/3

09.04.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Laura Korpinen: Teen vastaehdotuksen siten, että päätökseen liitetään loppuun seuraava kappale: Lisäksi lautakunta korostaa, että liikkeenluovutuksessa tulee varmistaa, että siirtyvän henkilöstön palvelussuhteen ehtojen ja henkilöstöetujen osalta toimitaan siten kuin lain-säädäntö velvoittaa.

Kannattaja: jäsen Maaret Castrén

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi yksimielisesti ilman äänestystä jäsen Laura Korpisen vastaehdotuksen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti hyväksytyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavasti.

26.03.2024 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maritta Haavisto, seniorikeskusten johtaja, puhelin: 09 310 44450
maritta.haavisto(a)hel.fi

22.04.2024

Asia/4

§ 239

V 15.5.2024, Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan varajäsenen valinta

HEL 2024-004692 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Oona Hagmanille eron kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan varajäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee Sanna-Leena Perunkan varajäseneksi (Kimmo Niemelän henkilökohtainen varajäsen) kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Maarit Vierusen ehdotuksesta valita Sanna-Leena Perunkan varajäseneksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan Kimmo Niemelän henkilökohtaiseksi varajäseneksi.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 27.3.2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

22.04.2024

Asia/4

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Oona Hagmanille eron kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan varajäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee Sanna-Leena Perunkan varajäseneksi (Kimmo Niemelän henkilökohtainen varajäsen) kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Oona Hagmanin (Liik.) 2.8.2021 § 242 varajäseneksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi. Oona Hagman on 27.3.2024 pyytänyt eroa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan varajäsenen luottamustoimesta muuttuneen ajankäytön takia.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Hallintosäännön 2 luvun mukaan kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudekseen kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenet ja varajäsenet.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641

Y-tunnus
0201256-6

22.04.2024

Asia/4

1 Eroilmoitus 27.3.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Taloushallintopalveluliikelaitos
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 15.04.2024 § 224

HEL 2024-004692 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

15.04.2024 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

22.04.2024

Asia/5

§ 240

V 15.5.2024, Valtuutettu Jenni Hjeltin aloite liityntäpysäköinnin periaatteiden valmistelun aloittamiseksi

HEL 2023-012950 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Jenni Hjeltin aloite
- 2 Lausunto 8.11.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Jenni Hjelt ja 24 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki käynnistää valmistelun, jolla luodaan kaupunkitasoiset liityntäpysäköinnin periaatteet. Periaatteilla pyritään vastaamaan liityntäpysäköinnin määrälliseen kysyntään ja sen käytettävyyteen.

Kaupunkiympäristön toimiala käynnistää liityntäpysäköinnin periaatteiden valmistelun kuluvan vuoden aikana. Tällä hetkellä on käynnissä esiselvitys, jossa tarkastellaan Itäkeskuksen ns. Jokerikorttelin liityntäpysäköinnin hyötyjä ja kustannuksia.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja HSL:n lausunnot.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 ja 4 momentin mukaan kaupunginhallitus vastaa aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua ja esittää sen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

22.04.2024

Asia/5

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jenni Hjeltin aloite
2 Lausunto 8.11.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 30.01.2024 § 68

HEL 2023-012950 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Helsinki käynnistää valmistelun kaupunkitasoisten liityntäpysäköinnin periaatteiden valmisteluksi. Periaatteiden valmistelu käynnistetään kaupunkiympäristötoimialan toimesta vuonna 2024.

Vuoden 2023 maaliskuussa on valmistunut Helsingin seudun liikenteen (HSL) vetämänä Helsingin seudun liityntäpysäköinnin toimenpideohjelman päivitys. Toimenpideohjelma sisältää Helsingin liityntäpysäköintikohteet, ja Helsinki on ollut suunnitelman laadinnassa mukana.

Toimenpideohjelmassa esitetään liityntäpysäköintikohteiden nykyiset paikkamäärät (vuosi 2022) sekä tavoitteelliset paikkamäärät vuodelle 2030. Tavoitteelliset paikkamäärät perustuvat Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa (HLJ 2015) asetettuun tavoitteeseen lisätä liityntäpysäköintiä seudullisesti merkittävillä liityntäpysäköintialueilla noin 6 000 autopaikalla ja noin 8 200 pyöräpaikalla vuoteen 2025 mennessä. Tavoitteessa on huomioitu jo päätetyt ja toteutettavat liityntäpysäköintipaikat. Liityntäpysäköinnin kysyntää tarkasteltiin myös liityntäpysäköintimallin avulla.

Autojen liityntäpysäköintipaikkojen kysyntä laski koronapandemian aikana. Nyt kysyntä on alkanut uudelleen kasvaa. Kysyntä voi kohdistua epätasaisesti eri alueiden välille. Lisäksi liityntäpysäköintitutkimuksen mukaan noin 12 % Helsingin liityntäpysäköintialueiden käyttäjistä eivät jatka matkaansa joukkoliikenteellä. Uuden toimenpideohjelman mukaan liityntäpysäköintipaikkojen kysyntää voi tasata maksullisuuden ja informaation avulla. Maksullisuus myös vähentää paikkojen väärinkäyttöä. Tiiviisti rakennetulla ydinalueella panostetaan pyörien liityntäpysäköintiin.

Liityntäpysäköintilaskennat tehdään kahden vuoden välein. Viimeisimmät laskennat ovat vuosilta 2021 ja 2023. Autojen liityntäpysäköinnin keskimääräiset käyttöasteet koko Helsingin osalta olivat vuonna 2019, 83 %, vuonna 2021, 52 % ja vuonna 2023, 62 %. Käyttöasteet vaihtelevat alueiden välillä. Suosituimmat alueet ovat täynnä, mutta osalla alueista on reilusti tilaa.

Liityntäpysäköinnin seudullisten periaatteiden mukaan maksuttomilla liityntäpysäköintialueilla käytetään 12 tunnin aikarajoitusta pysäköinnille. Seudulliset periaatteet ovat suosituksia, mutta Helsinki on noudattanut niitä. Aikarajoitus ehkäisee liityntäpysäköintipaikkojen käyttöä asukas-pysäköintiin tai muihin ei toivottuihin tarkoituksiin. Useimmiten 12 tunnin aikarajoitus on riittävän pitkä työpäivän aikaiseen liityntäpysäköintiin. Kaupunkiympäristölautakunta piti kuitenkin tärkeänä, että liityntäpysäköintialueiden aikarajoitus palvelee myös yli 12 tunnin työaikoja tekeviä. Lautakunta edellytti, että periaatteiden valmistelussa otetaan huomioon poikkeuksellisen pitkiä työvuoroja tekevien ihmisten tilanne esimerkiksi pysäköinnin aikarajaa pidentämällä.

Helsinki tiivistää raskaan raideliikenteen asemien lähialueiden maankäyttöä. Nykytilanteessa asemilla on liityntäpysäköintiä ja muutakin pysäköintiä maantasossa. Maankäytön tiivistyessä maantasopysäköinti ei tilanpuutteen vuoksi ole mahdollista, jolloin liityntäpysäköinti sijoitetaan pysäköintilaitoksiin. Tällöin ongelmaksi muodostuvat suuret rakentamis- ja ylläpitokustannukset, joista liityntäpysäköijiltä perittävillä mahdollisilla maksuilla pystytään kattamaan vain pieni osa. Tämä kustannusten kohdentamisen haastavuus on noussut esiin esimerkiksi Puotilan, Itäkeskuksen ja Mellunmäen metroasemien lähialueiden kaavoituksessa ja suunnittelussa. Tällä hetkellä kyseiset liityntäpysäköintipaikat ovat maksuttomia.

Liityntäpysäköinnin periaatteiden valmistelu käynnistetään vuonna 2024. Periaatteiden valmistelu tehdään kaupunkiympäristötoimialan toimesta yhteistyössä tarvittavien tahojen kanssa. Tällä hetkellä käynnissä on esiselvitys, jossa tarkastellaan Itäkeskuksen ns. Jokerikorttelin liityntäpysäköinnin hyötyjä ja kustannuksia.

Polkupyörien liityntäpysäköintipaikkojen määrää ja laatutasoa parannetaan merkittävästi lähivuosina. Laadittavissa liityntäpysäköinnin periaatteissa on tavoitteena kuvata muun muassa ne tilanteet, joissa autoliikenteen liityntäpysäköintiä kannattaa toteuttaa laitospysäköintinä, ja miten nykyisten autojen liityntäpysäköintialueiden toimintaa tulisi kehittää.

Mikäli maksuttomasta liityntäpysäköintimahdollisuudesta päätetään luopua, piti kaupunkiympäristölautakunta tärkeänä arvioida periaatteiden valmistelun yhteydessä maksujen tarkoituksenmukaista tasoa, jotta auton jättäminen liityntäpysäköintiin on houkuttelevampi vaihtoehto kuin syvemmälle kaupunkiin autolla ajaminen.

Käsittely

30.01.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti käsitellä toimialajohtajan neljännen esityksen kokouksen asiana nro 27.

Vastaehdotus 1:

Sami Kuusela: Lisätään lausuntoehdotuksen kohdan 7 loppuun: "Kaupunkiympäristölautakunta pitää kuitenkin tärkeänä, että liityntäpysäköintialueiden aikarajoitus palvelee myös yli 12 tunnin työaikoja tekeviä. Lautakunta edellyttää, että periaatteiden valmistelussa otetaan huomioon poikkeuksellisen pitkiä työvuoroja tekevien ihmisten tilanne esimerkiksi pysäköinnin aikarajaa pidentämällä."

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Sami Kuuselan vastaehdotuksen 1 mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 2:

Sami Kuusela: Lisätään lausuntoehdotukseen: "Mikäli maksuttomasta liityntäpysäköintimahdollisuudesta päätetään luopua, pitää kaupunkiympäristölautakunta tärkeänä arvioida periaatteiden valmistelun yhteydessä maksujen tarkoituksenmukaista tasoa, jotta auton jättäminen liityntäpysäköintiin on houkuttelevampi vaihtoehto kuin syvemmälle kaupunkiin autolla ajaminen."

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Sami Kuuselan vastaehdotuksen 2 mukaan muutetun ehdotuksen.

23.01.2024 Pöydälle

22.04.2024

Asia/5

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Juha Hietanen, liikenneinsinööri: 09 310 37120
juha.hietanen(a)hel.fi

22.04.2024

Asia/6

§ 241

Määrärahan myöntäminen dniproilaisten lasten ja nuorten kesäleiri-toimintaan

HEL 2024-005180 T 02 05 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus myönsi kulttuurin- ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalvelun käytettäväksi Helsingin kaupungin ukrainalaisen kumppanikaupunki Dniproon lasten ja nuorten kesäleirikulujen kattamiseksi, yhteensä enintään 80 000 euroa vuoden 2024 talousarvion määrärahoista talousarvion kohdalta 1 30 01 Kaupunginhallituksen käyttövarat.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi
Outi Jäppinen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 36073
outi.jappinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupunki on tukenut ukrainalaisia kaupunkeja eri tavoin sodan syttymisestä lähtien. Helsinki on tehnyt ukrainalaisen Dniproon kaupungin kanssa yhteistyösopimuksen, joka allekirjoitettiin Helsingissä 12. joulukuuta 2023. Kaupunkien välisellä yhteistyöllä pyritään konkreettisesti tukemaan kumppanikaupunki Dniproa, niin sodan aikana kuin sen jälkeenkin. Erityisteemoina yhteistyössä ovat koulutus, lasten ja nuorten leirit, kaupunkisuunnittelu, turvallisuus ja varautuminen sekä hyvä hallinto.

Yksi kumppanuuskaupunki yhteistyön muodoista on dniproilaisille lapsille ja nuorille suunnattu kesäleiri Helsingin seudulla heinäkuussa 2024. Dniprosta osallistuu kaupungin yhteistyökumppaneiden järjestämälle leirille 30 lasta ja nuorta sekä näiden mukana kulkevat huoltajat ja ohjaajat (6 henkilöä). Leirijakso Leirikesä ry:n Kiljavan leirikeskuksessa ajoittuu kahden viikon ajalle (14.–27.7.2024). Lisäksi ryhmä tutustuu

22.04.2024

Asia/6

Helsinkiin ja sen nähtävyyksiin leirijaksojen välissä yhden viikonlopun ajan.

Leiryhteistyöstä aiheutuva kokonaiskustannus muodostuu matkaku-
luista (Puola-Helsinki-Puola), vakuutuksista, leirimaksuista (sis. ylläpi-
to), leirien ylimääräisistä kustannuksista (esim. tulkit, ohjaajat, varus-
teet), kuljetuksista sekä Helsinki viikonlopun majoitus- ja ylläpitokus-
tannuksista. Hankkeen kustannukset kirjataan projektinumerolle
104020108401.

Lasten ja nuorten tilanne Ukrainassa on hälyttävä. Lapset ja nuoret jou-
tuvat kohtaamaan syvästi järkyttäviä tapahtumia sodan keskellä. Leiri-
matka Suomeen tuo helpotusta ja antaa hengästystauon dniproilaisille
lapsille ja nuorille sodan keskellä.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi
Outi Jäppinen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 36073
outi.jappinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Talous- ja suunnitteluosasto
Strategiaosasto
Kulttuurin- ja vapaa-ajan toimiala

§ 242

Hakemus Uudenmaan ELY:lle Ramsinniemen lehdon luonnonsuojelun laajentamiseksi, rauhoitusmääräysten muuttamiseksi sekä hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi

HEL 2023-013254 T 11 01 04

Päätös

Kaupunginhallitus esitti Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) Ramsinniemen lehdon luonnonsuojelun laajentamista, alueen rauhoitusmääräysten muuttamista sekä hoito- ja käyttösuunnitelman hyväksymistä.

Hakemus luonnonsuojelun laajentamiseksi sekä rauhoitusmääräysten muutosehdotusten ja hoito- ja käyttösuunnitelman hyväksymiseksi.

Suojelun perusteet ja tarkoitus

Suojelun tarkoituksena on kasvillisuudeltaan ja linnustoltaan arvokkaan lehtoalueen monimuotoisuuden säilyttäminen ja lahopuujuoksumon turvaaminen. Alueella täytyvät luonnonsuojelulain 43 §:ssä mainitut luonnonsuojelun perustamisen yleiset edellytykset. Alueella elää tai on uhanalainen, harvinainen tai harvinaistuva eliölaji, elinyhteisö, luontotyyppi tai ekosysteemi. Helsingin kaupungin luonnonsuojeluohjelmassa 2015–2024 on esitetty Ramsinniemen lehdon suojelun laajennusta.

Alueen sijainti ja rajaus

Ramsinniemen lehdon luonnonsuojelualue sijaitsee Vuosaaren kaupunginosan lounaisosassa, Meri-Rastilassa. Luonnonsuojelualue perustettiin vuonna 1990. Alueen pinta-ala on 7,24 hehtaaria.

Luonnonsuojelualueen laajennus koostuu kolmesta erillisestä osa-alueesta, joita kutsutaan jäljempänä perustamisesityksessä läntiseksi, pohjoiseksi ja itäiseksi osa-alueeksi. Helsingin luonnonsuojeluohjelmasta poiketen läntiseen osa-alueeseen on otettu mukaan rantaviivan ja perustetun luonnonsuojelualueen välinen kosteikko sekä luonnonsuojelualueen ja sen länsipuolelta ohittavan huoltotien välinen metsäkaistale. Sisällyttämällä ne laajennusehdotukseen luonnonsuojelualueen rajat noudattavat johdonmukaisemmin luonnollisia maastossa tai kartalta havaittavia rajapintoja. Muiden osa-alueiden rajaukset noudattavat melko tarkoin Helsingin kaupungin luonnonsuojeluohjelmaa. Laajennusosien pinta-ala on yhteensä 3,05 hehtaaria.

Sekä perustetun luonnonsuojelualueen että sen suunnitellun laajennuksen sisältävää aluetta kutsutaan jäljempänä perustamisesityksessä suunnittelualueeksi.

Aiemmin perustetun luonnonsuojelualueen ja suunnitellun laajennuksen rajaukset on esitetty liitteessä 1.

Kiinteistötiedot ja omistus

Luonnonsuojelualueen laajennus sijaitsee Helsingin kaupungin omistamilla kiinteistöillä 91-54-9903-34 Korttelia 54200 sivuava puisto, 91-435-3-18 Ramsö n:o 18, 91-435-3-19 Ramsö n:o 19, 91-435-3-20 Ramsö n:o 20 ja 91-435-3-300 Rastböle. Lainhuutotodistukset liitteessä 3.

Kaavoitus ja muut aluesuunnitelmat

Helsingin yleiskaava 2016 on kumottu koko Ramsinniemen alueelta, joten suunnittelualueen käyttöä ohjaa laajalti vuoden 2002 yleiskaava. Suunniteltu luonnonsuojelualueen laajennus on osoitettu siinä viheralueeksi. Lisäksi laajennuksen itäinen ja pohjoinen osa-alue kuuluvat yleiskaavassa 2002 kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäviin alueisiin. Samoilla osa-alueilla on voimassa vuonna 1979 voimaan tullut asemakaava 7824, johon ne on merkitty osaksi puistoa (P). Muualla suunnittelualueella ei ole voimassa asemakaavaa, mutta sillä ja lähialueilla on vireillä asemakaava ja asemakaavamuutos (Ramsinniemen pohjoisosan asemakaava ja asemakaavan muutos). Kaavasta on laadittu osallistamis- ja arviointisuunnitelma, jossa kaavan yhdeksi tavoitteeksi on mainittu luontoarvojen turvaaminen luonnonsuojelualuetta laajentamalla.

Korvaus

Helsingin kaupunki ei hae korvausta luonnonsuojelualueen laajennusalueen perustamisesta.

Luonnon monimuotoisuus

Luontotyypit ja kasvillisuus

Suunnittelualue jakautuu luontotyyppien ja kasvillisuuden perusteella melko selvästi kahteen osa-alueeseen, joita erottaa kaksi kallioista kumpareta. Pohjoisessa ja lännessä rantojen alavilla kohdilla ja mereen päin laskevilla rinteillä vallitsevat lehdot, idässä ja etelässä kallioisilla mailla kangas- ja kalliometsät. Laajennuksen itäinen osa-alue kuuluu suunnittelualueen kangasmetsävaltaiseen osuuteen. Myös luonnonsuojelualueen laajennuksen läntisellä osa-alueella sijaitsevassa Rastasniemessä on enimmäkseen lehtoja karumpia metsiä. Lounaisel-

la kalliokumpareella ja Rastasniemen kärjessä on myös avointa kallio-
maastoa ja itäisellä kumpareella Litorinameren aikainen muinaisranta.
Edustavan ja monipuolisen lehtokasvillisuutensa ansiosta osa peruste-
tusta luonnonsuojelualueesta kuuluu valtakunnalliseen lehtojensuoje-
luohjelmaan.

Suunnittelualueen metsät ovat pitkälle varttuneita ja paikoin hyvin laho-
puustoisia. Suurimmassa osassa aluetta valtapuu on kuusi, mutta osa
lehdosta on lehtipuuvaltaisia. Lehtipuuvaltaisessa lehdossa tavataan
monilajisen elävän puuston lisäksi hyvin järeitä lehtimaapuita. Yleisten
lehtipuiden lisäksi alueen pohjoisosan lehdossa kasvaa saarnea ja
metsälehmusta, jotka lienevät viereisestä puutarhasta levinneitä. Ram-
sinniemen lehdossa niiden kasvupaikat ovat kuitenkin luontaiselle
esiintymälle tyypillisiä. Saarnea taimet muodostavat paikoin tiheää kas-
vustoa.

Suunnittelualueella esiintyy sekä runsasravinteisia että keskirasvinteisiä
lehtoja. Uhanalaisimpia ovat runsasravinteisten lehtojen luontotyytit:
valtakunnallisesti erittäin uhanalainen (EN) tuoreet runsasravinteiset
lehdot sekä vaarantuneet (VU) kosteat ja kuivat runsasravinteiset leh-
dot. Kasvillisuuden perusteella näistä tyypeistä voidaan erottaa kotkan-
siipi-, käenkaali-mesiangervo-, sinivuokko-käenkaali-, vuohenputki- ja
nuokkuhelmikkä-linnunhernetyypin lehtoja. Myös alueella tavattavat
tuoreet ja lehtomaiset kankaat kuuluvat uhanalaisiin luontotyypeihin.
Rastasniemen kärjessä on pieni laikku rantakasvillisuutta, joka kuuluu
vaarantuneeseen luontotyyppiin Itämeren epilitoraalikodot.

Merkittävä lajisto

Ramsinniemen lehdosta tunnetaan useita vaateliaita ja Helsingissä
harvinaisia lehtojen putkilokasveja, esimerkiksi Helsingissä vaarantunut
valkolehdokki, kevätlinnunherne, mustakonnanmarja, kotkansiipi ja leh-
tokuusama, joista kahdella viimeksi mainitulla on erityisen runsas esiin-
tymä alueella. Eräitä aiemmin alueelta ilmoitettuja, harvinaisia kasvila-
jeja kuten soikkokaksikkoa ja velholehteä ei löydetty vuonna 2022 teh-
dyssä kasvillisuusselvityksessä.

Lajiston uhanalaisuuden perusteella suunnittelualueen merkittävin eliö-
ryhmä on sienet. Vuonna 2023 tehdyssä sieniselvityksessä alueelta to-
dettiin monia vaateliaita, ravinteisten lehtojen lajeja, muiden muassa
valtakunnallisesti erittäin uhanalainen isohimmihippo sekä silmälläpi-
dettävät lehtovyörousku, päärynärisakas, iltaukonsieni ja viinirisakas.
Ramsinniemellä saattaa olla muidenkin punaisen listan sienilajien esiin-
tymiä, sillä sienten määrittäminen oli hoito- ja käyttösuunnitelmaa laadi-
taessa kesken, eikä selvitysraporttia ollut käytössä. Helsingin luontotie-
tojärjestelmässä luonnonsuojelualueen laajennuksen läntinen osa-alue

22.04.2024

kuuluu arvoluokan III arvokkaaseen kääpääalueeseen, joka ulottuu lännessä yksityisille tonteille asti. Lajistoon kuuluu muun muassa koko maassa harvinainen lumikonkääpä. Vuonna 1990 perustetulta luonnonsuojelualueelta ei ole saatavilla yhtä paljon tietoa käävistä kuin nyt esitettävältä luonnonsuojelualueen laajennukselta.

Ramsinniementien pohjoispuoliset metsät kuuluvat Helsingin luontotietojärjestelmän arvoluokan 2 linnustokohteeseen. Suunnittelualue kattaa tästä noin puolet. Metsälinnusto on linnustokohteella monipuolinen. Pesivinä kohteelta on todettu muun muassa valtakunnallisesti vaarantunut töyhtötiainen sekä elinvoimaiset punatulkku, palokärki, harmaapäätikka, pikkutikka ja peukaloinen. Niillä kaikilla on sopivaa pesimäympäristöä suunnittelualueella.

Lisäksi Ramsinniemestä löytyy kolme valtakunnallisesti silmälläpidettävää nilviäislajia: pikkupoimusulkukotilo, nappikotilo ja metsäharjaetana.

Alueen käyttö ja saavutettavuus

Suunnittelualue on aktiivisessa virkistyskäytössä ympäri vuoden. Luonto ja rantakallioilta avautuvat näkymät ovat alueen vetovoimatekijöitä. Rastasniemen rantakallio ja lounainen kallioalue ovat suosittuja oleskelualueita. Ulkoilijat kulkevat poluilla pääasiassa jalkaisin, mutta myös maastopyöräilijät käyttävät aluetta. Suunnittelualueen pääreitit ovat suhteellisen hyväkuntoisia ja osa niistä on pysynyt varsin kapeina. Niihin kuuluu kaksi pitkospuuosuutta. Nykyisten rauhoitusmääräysten mukaan kulku on kielletty osoitettujen polkureittien ulkopuolella varsinaisella lehtoalueella. Tämä näyttää toteutuneen melko hyvin, vaikka reittejä ei ole merkitty maastoon. Epävirallisia tallautuneita polkuja on paikoin nähtävillä kangas- ja kalliometsissä. Erityisesti Rastasniemessä ja lounaisella kallioalueella kasvillisuutta on kulunut pois myös polkujen ulkopuolelta. Kallioalueella on havaittu myös roskaantumista.

Luonnonsuojelualueelle saavutaan pääasiassa sen lounaispuolelta, Ramsinniementien varressa sijaitsevalta pysäköintialueelta. Siltä lähtee suunnittelualueen länsireunaa seuraava puomilla suljettu huoltotie, jonka päässä on alueen vanha pääopaste ja jäteastia. Aikaisemmin tien päässä on ollut myös grillikatos. Länsipuolelta huoltotiehen yhtyy Ramsinniemen kärjen suunnasta tuleva polku. Kolmas saapumisreitti lähtee idempää Ramsinniementieltä alueen eteläreunalta. Lisäksi luonnonsuojelualueelle pääsee sen koillispuolella sijaitsevan huvilan pihalta. Helsingin viher- ja virkistysverkoston kehittämissuunnitelmassa (VISTRA) Ramsinniemeen on merkitty tätä kautta luonnonsuojelualueen halki koillis-kaakkoissuunnassa kulkeva täydentävä rantareitti, jolta on suunniteltu yhteys Ramsinniementielle alueen toisesta päästä pysäköintialueen kohdalta. Ramsinniementie toimii VISTRA:ssa päärantareittinä.

Julkiset liikenneyhteydet eivät tule kovin lähelle Ramsinniemen lehtoa. Lähin bussipysäkki on 800 metrin etäisyydellä Ramsinniementiellä ja Rastilan metroasemalle on matkaa 2,2 kilometriä. 1,4 kilometrin päässä Ramsinniementien ja Meri-Rastilantien risteyksessä on kaupunkipyöräasema.

Uhkatekijät

Merkittävin uhkatekijä suunnittelualueen luontoarvoille on virkistyskäytöpaineen kasvu ja siitä todennäköisesti seuraava kasvillisuuden kuluminen. Alueella käynnissä oleva asemakaavoitus ja lähialueiden täydennysrakentaminen tuovat alueelle uusia käyttäjiä.

Muun ulkoilukäytön lisääntyessä myös maastopyöräily todennäköisesti lisääntyy. Kallioiset mäet ja pienet, kapeat polut voivat olla houkuttelevia lajin harrastajille. Pyöräily aiheuttaa merkittävää kasvillisuuden kulumista, jos se ei rajoitu alueen reiteille. Nykyiset rauhoitusmääräykset rajoittavat maastopyöräilyä vain lehtokasvillisuuden alueella.

Muita lisääntyvästä käytöstä todennäköisesti seuraavia uhkia ovat roskaantumisen ja luvattomat nuotiopaikat.

Alueen edustavimpia, runsasravinteisia lehtoja uhkaa puulajiston ja kenttäkerroksen lajiston yksipuolistuminen tiheän vaahteravesakon varjostuksen ja runsaan lehtikarikkeen vuoksi. Kuusi kuuluu oleellisena osana lehdon puulajistoon, mutta liika kuusettuminen ja erityisesti tiheät kuusitaimikot voivat myös aiheuttaa lajiston yksipuolistumista. Sekä kuusen että vaahteran karike on hapanta ja voi liiallisina määrinä yksipuolistaa lehdon kasvillisuutta. Vaahteran lehtikarike on myös hyvin peittävä ja voi pahimmillaan aiheuttaa kenttäkerroksen kasvillisuuden voimakasta taantumista. Tällä hetkellä vaahtera muodostaa alueella suuremman uhan kuin kuusi.

Toistaiseksi haitalliset vieraskasvilajit eivät uhkaa Ramsinniemen lehdon kasvillisuutta. Hoito- ja käyttösuunnitelman laatimisen aikana alueelta löydettiin vain muutama terttuseljapensas. Haitallisiin vieraslajeihin kuuluvaa sienitautia, saarnensurmaa, ei ole toistaiseksi havaittu alueella, mutta laji on yleisesti vakava uhka saarnille Suomessa.

Hoito- ja käyttösuunnitelma

Luonnonhoidon suunnitelma

Hoitotoimien ensisijaisena tavoitteena on ylläpitää ravinteisimman lehdon vaateliasta kasvistoa ja mahdollistaa saarnen ja lehmuksen uudistuminen. Saarnen lehtikarike auttaa pitämään maannoksen pH-arvoja neutraalina ja samalla säilyttämään lehdon luontaisen, rehevän kasvilli-

suuden. Siksi saarnen ja myös alueella esiintyvän metsälehmuksen uudistumisen varmistamisen vuoksi maltilliset, valikoivat puustonhoidolliset toimenpiteet ovat tarpeen. Muualla suunnittelualueella tavoitteena on luonnontilaisen kaltaisen puuston rakennepiirteiden ylläpitäminen, mikä ei edellytä toimenpiteitä.

Pienpuuston valikoivaa harvennusta tehdään vain lehdon lehtipuuvaltaisella osuudella. Nuorta ja taimivaiheessa olevaa vaahteraa ja kuusta vähennetään siellä tuntuvasti. Niitä ei ole kuitenkaan tarkoitus poistaa kokonaan, sillä ne molemmat kuuluvat lehdon luonnolliseen kasvillisuuteen. Lehdon alueelta on löydetty myös useita harvinaisia sienilajeja, jotka vaativat kuusen symbioosikumppanikseen. Näitä lajeja on erityisesti lehto-osuudella, joka jätetään aktiivisten hoitotoimien ulkopuolelle. Ainakin osa raivatuista ohuista puista kuljetetaan pois alueelta, jotta ne eivät peittäisi ruohovartista aluskasvillisuutta.

Virkistyskäytön suunnitelma

Virkistyskäytön suunnitelman tavoitteena on mahdollistaa alueen lisääntyvä käyttö luontoarvot säilyttäen. Keskeinen haaste on kasvillisuuden suojaaminen kulumiselta. Luonnonsuojelualueen voimassa olevissa rauhoitusmääräyksissä kulku polkujen ulkopuolella on kielletty ”varsinaisen lehdon alueella”. Rauhoitusmääräyksiin haetaan muutosta, jolla liikkuminen rajoitetaan osoitetuille reiteille koko suunnittelualueella. Sallittu polkuverkosto säilyisi rajoitusten jälkeen alueella edelleen tiheänä, joten ulkoilijoilla olisi mahdollisuus tarkkailla alueen luontoa monipuolisesti myös rauhoitusmääräysten tiukennusten jälkeen.

Vaikka pyöräilystä ei ole toistaiseksi nähtävissä maastossa huomattavia jälkiä, pyöräilyn lisääntymiseen varaudutaan esittämällä pyöräilykieltoa lounaiselle kalliomäelle myös poluille, jolla kasvillisuus on erityisen herkästi kuluva.

Reitit merkitään maastoon selvillä merkeillä ja avokallioilla opastetolpilla. Maaston kulumista seurataan, ja kulkua ohjataan tarvittaessa kalliomäkien ja meren välisellä osuudella reittien varteen pystytettävillä matalilla köysiaidoilla. Suunnittelualueen eteläosaan polkureitille rakennetaan portaat, jotta kulku kalliolta alas olisi turvallista. Pitkospuut uusitaan suunnitelmakauden loppupuolella. Polkuja on tarkoitus myös kunnostaa pohjustamalla niitä esimerkiksi kivituhkalla, mutta niiden leventämiseen ei ole toistaiseksi tarvetta virkistyskäytön kannalta. Kapeilla poluilla on vaikeaa tai paikoin mahdotonta kulkea edes pienellä moottoriajoneuvolla, mikä voi nostaa kunnossapidon ja luonnonhoidon kustannuksia, koska esimerkiksi lehdon hoidossa syntyvien raivausjätteen ja kivituhkan kuljettaminen ilman moottoriajoneuvoilla vaatii selvästi enemmän työtä.

Ramsinniemen lehdossa on varsin runsaasti vanhoja puita, jotka ovat kaatuessaan vaarallisia. Turvallisuussyistä kaadettavista puista jätetään mahdollisimman suuri osa pystylahopuiksi, ja kaadetut rungot jätetään maastoon.

Luonnonsuojelualueelle sijoitetaan kolme uutta pääopastetta ja vanha pääopaste säilytetään nykyisellä paikallaan. Uudet pääopasteet sijoitetaan luonnonsuojelualan rajoille ja reittien varteen: pysäköintialueelle, alueen koillispuolisen pihan ja luonnonsuojelualan rajalle sekä lännestä tulevalle saapumisreitille. Lisäksi tulentekokielto- ja rauhoitusmääräyskyltit uusitaan ja yksi uusi tulentekokieltokyltti lisätään. Kävelyn ja pyöräilyn rajoitukset ilmaistaan selvästi pääopasteissa ja rauhoitusmääräystauluissa. Alueelle voidaan sijoittaa pyöräilijöiltä kiellettyjen polkujen päihin myös erillisiä pyöräilykieltomerkkejä.

Parkkipaikalle ja vanhan opastaulun läheisyyteen tuodaan pyörätelineet, mikä kannustaa saapumaan alueelle pyörällä, mutta jättämään pyörät luonnonsuojelualan ulkopuolelle. Suojelualan laajennuksen läntiselle osa-alueelle Rastasniemeen tuodaan penkki oleskelua ja merimaiseman katselua varten.

Rauhoitusmääräysten muuttaminen

Ramsinniemen lehdon rauhoitusmääräyksiin haetaan muutoksia, joiden avulla pyritään suojaamaan alueen luontoarvoja niitä nykyisin uhkaavilta haitoilta luonnonsuojelualan laajennus huomioiden. Uudistetut rauhoitusmääräykset on tarkoitettu yhteisiksi aiemmin perustetulle luonnonsuojelualueelle ja sen suunnitellulle laajennukselle eli koko suunnittelualueelle. Alueen määräyksiä on tarkoitus myös muotoilla uudelleen poistamatta nykyisten määräysten mukaisia rajoituksia yhdistämällä tarpeettomia erillisiä määräyksiä, jolloin niistä saadaan yhdenmukaisemmat Helsinkiin viime aikoina perustettujen luonnonsuojelualan rauhoitusmääräysten kanssa.

Luonnonsuojelualan nykyisiin rauhoitusmääräyksiin kuuluviin kieltöihin ehdotetaan seuraavia muutoksia:

Poistetaan eläin- ja kasvinäytteiden keruun kieltävä määräys ”kaikenlainen eläin- ja kasvinäytteiden keruu” tarpeettomana, koska luonnonsuojelualan eliölajeja koskevat kiellot voidaan esittää kattavammin kahdessa eri määräyksessä, joista toinen sisältää myös sienten ja kuolleiden kasviaineksen keruun: ”elävien ja kuolleiden kasvien, kasvinosien ja sienien ottaminen tai vahingoittaminen”. Kuolleiden kasvinosien ottamisen puuttuminen kielloista mahdollistaa muun muassa pudonneiden oksien tai kaatuneiden runkojen keräämisen polttopuiksi rikkomatta luonnonsuojelualan määräyksiä, vaikka se vähentää monimuotoiselle tärkeän lahoppuun määrää metsässä. Sienistä lähinnä monivuotisen

itiöemän tuottavat käävät kärsivät keruusta, mutta tiukennettavien liikkumisrajoitusten takia muidenkaan sienten ottamista ei kannata sllia. Nykyisissä määräyksissä mainittu näytteiden keruu viittaa keruuseen tutkimus- tai opetustarkoituksessa, vaikka kasvien keruu esimerkiksi koristetarkoitukseen voi olla selvästi haitallisempaa.

Lisätään rauhoitusmääräyksiin kiello ”moottoriajoneuvolla liikkuminen lukuun ottamatta alueen hoidon kannalta välttämätöntä liikkumista”. Tämä määräys ehkäisee mahdollista huviajelua mopolla tai mönkijällä luonnonsuojelualueella.

Laajennetaan liikkumisrajoitusta ”liikkuminen osoitettujen polkureittien ulkopuolella varsinaisella lehtoalueella” koskemaan koko luonnonsuojelualuetta: ”liikkuminen osoitettujen reittien ulkopuolella”. Lehdon ohella erityisesti ulkoilijoiden suosiman kalliomaaston kasvillisuus on helposti kuluva. Lisäksi huonona puolena nykyisessä, vain lehtoa koskevassa liikkumisrajoituksessa on sen vaikutuksen riippuvuus ulkoilijoiden luonnontuntemuksesta tai hyvin selkeästä lehdon rajojen osoittamisesta opasteiden avulla. Sallituista toimenpiteistä poistetaan laajennetun liikkumisrajoituksen perusteella kohta: ”sienten ja marjojen keruu paitsi varsinaisella lehtoalueella”.

Kielletään pyöräily kokonaan lounaisella kalliomäellä uudella määräyksellä: ”pyöräily alueen lounaisosan reiteillä”. Tällä osa-alueella kasvillisuus on hyvin helposti kuluva, ja pyörällä ajo leviää avoimessa maastossa helposti polkujen ulkopuolelle. Lisäksi isot korkeuserot voivat houkutella ajamaan juuri kalliolla.

Laajennetaan kiello ”koirien kuljettaminen kytkemättöminä” koskemaan myös muita lemmikkieläimiä ja muotoillaan kiello uudelleen niin, että se sisältää kaikenlaisen lemmikkieläinten pidon kytkemättöminä: ”koirien, kissojen ja muiden lemmikkieläinten irti pitäminen”.

Lisäksi rauhoitusmääräysten sallittuihin toimenpiteisiin ehdotetaan lisäystä luonnonsuojelun alueen laajentamisen takia. Kulku viereiselle mökille olemassa olevaa tietä pitkin halutaan mahdollistaa moottoriajoneuvolla-ajokiellon estämättä: ”osoitteessa Ramsinniementie 31 sijaitsevalle asunnolle kulku moottoriajoneuvolla alueella olemassa olevaa tietä pitkin”.

Ramsinniemen lehdon nykyiset rauhoitusmääräykset ja ehdotettavat uudet koko suunnittelualuetta eli myös laajennusta koskevat määräykset on esitetty kokonaan liitteessä 4.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

22.04.2024

Asia/7

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ramsinniemen lehdon ja sen laajennuksen rajaukset
- 2 Hoito- ja käyttösuunnitelma
- 3 Salassa pidettävä (Tietosuojalaki 29 §)
- 4 Ramsinniemen lehdon voimassa olevat määräykset ja muutosehdotus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan ELY-keskus (Ympäristö ja luonnonvarat)

Otteen liitteet

Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

ELY-keskus voi maanomistajan hakemuksesta tai suostumuksella perustaa luonnonsuojelualueen. Päätökseen luonnonsuojelualueen perustamisesta on otettava tarpeelliset määräykset alueen luonnon suojelemisesta ja tarvittaessa sen hoidosta.

Helsingin kaupungin ympäristönsuojelu ja ohjaus -yksikkö tilasi Ympäristösuunnittelu Enviro Oy:ltä suunnittelualueesta kasvillisuus- ja luontotyypiselvityksen vuonna 2022 sekä hoito- ja käyttösuunnitelman alueelle Nomaji maisema-arkkitehdit Oy:ltä vuonna 2023. Lisäksi biologi Jarkko Korhoselta tilattiin suunnittelualueesta sieniselvitys, jonka tulokset olivat vain osittain käytettävissä hoito- ja käyttösuunnitelmaa laadittaessa.

Ramsinniemen lehdolle on tehty hoito- ja käyttösuunnitelma vuonna 1988. Uusi suunnitelma korvaa aikaisemman suunnitelman ja on yhteinen perustetulle luonnonsuojelualueelle ja sen suunnitellulle laajennukselle.

Rauhoitusmääräysten muutosehdotus valmisteltiin suunnitelman laatimisen yhteydessä.

Hoito- ja käyttösuunnitelmaa varten kutsuttiin koolle talvella 2023 ohjausryhmä, johon kuului edustajia kaupunkiympäristön toimialan ympäristöpalveluista, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupalveluista, asemakaavoituksesta ja yleiset alueet -palveluista sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ulkoilupalveluista ja Staran ympäristönhoidosta. Ryhmä kokoontui kolme kertaa.

Hoito- ja käyttösuunnitelmasta järjestettiin 31.10.2023 Teamsissä verkkotilaisuus, jossa oli mahdollisuus kommentoida suunnitelmaa ja esittää kysymyksiä alueesta. Suunnitelma oli ennen tilaisuutta nähtävillä kaupungin verkkosivuilla.

Luonnonsuojelualueen laajentamisesta sekä hoito- ja käyttösuunnitelmasta pyydettiin kannanotto Helsingin luonnonsuojeluyhdistykseltä (Helsy), Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringalta ja Vuosaari-Seuralta. Helsy ja Vuosaari-Seura jättivät kannanoton. Kannanottojen sisältö ja vastineet ilmenevät kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston päätöksestä 7.12.2023 § 181.

Hoito- ja käyttösuunnitelman toteuttaminen edellyttää investointeja, joiden kokonaiskustannuksiksi on arvioitu 235 000 euroa. Suurimpia kustannuseriä ovat polkureitistön kunnostus ja portaiden rakentaminen, joiden kummankin kustannukset ovat 50 000 euroa. Luonnonhoidon on arvioitu maksavan 20 000 euroa. Jatkuvan kunnossapidon arvioitu maksavan keskimäärin noin 15 000 euroa vuodessa.

Vuosaari-Seura ehdottaa lisäksi toisen pyörätelineen sijoittamista suunnittelualueen länsireunalle, jossa teline voisi kannustaa jatkamaan matkaa kävellen myös länsipuoliselle virkistysalueelle.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ramsinniemen lehdon ja sen laajennuksen rajaukset
- 2 Hoito- ja käyttösuunnitelma
- 3 Salassa pidettävä (Tietosuojalaki 29 §)
- 4 Ramsinniemen lehdon voimassa olevat määräykset ja muutosehdotus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

22.04.2024

Asia/7

Ote

Uudenmaan ELY-keskus (Ympäristö ja luonnonvarat)

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 15.04.2024 § 228

HEL 2023-013254 T 11 01 04

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

15.04.2024 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 07.12.2023 § 181

HEL 2023-013254 T 11 01 04

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto esitti kaupunginhallitukselle ja edelleen Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Ramsinniemen lehdon luonnonsuojelualueen laajentamista, alueen rauhoitusmääräysten muuttamista sekä hoito- ja käyttösuunnitelman hyväksymistä.

Käsittely

07.12.2023 Ehdotuksen mukaan

22.04.2024

Asia/7

Asian aikana kuultavana oli ympäristötarkastaja Jere Salminen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Laura Walin

Lisätiedot

Jere Salminen, ympäristöasiantuntija, puhelin: 09 310 21549
jere.salminen(a)hel.fi

22.04.2024

Asia/8

§ 243

Lausunto kansallisen lapsistrategian toimeenpanosuunnitelmasta

HEL 2024-004359 T 00 01 06

Päätös

Esittelijä poisti asian esityslistalta.

Käsittely

Esittelijä peruutti ehdotuksensa kokouksessa ennen kuin keskustelu asiasta oli alkanut ja asia poistettiin esityslistalta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala 9.4.2024

HEL 2024-004359 T 00 01 06

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala antoi seuraavan lausunnon Kansallisen lapsistrategian toimeenpano-ohjelmasta pääministeri Petteri Orpon hallituskaudelle:

Lausunnonantajan lausunto

Ovatko toimenpiteet linjassa lapsistrategian vision "luodaan aidosti lapsi- ja perheyönteinen, lapsen oikeuksia kunnioittava Suomi" kanssa?

Osin

Miten lapsistrategian toimeenpanosuunnitelman tavoitteiden toteutumista ja vaikutuksia tulisi seurata?

Toivomme, että vaikutusten arvioinnissa käytetään tutkimus- ja tilastoaineeseen pohjautuvia indikaattoreita, joiden avulla voidaan seurata muutoksia. Tällaisia indikaattoreita voivat olla esimerkiksi Kouluterveyskyselyn mittarit (myös paikallisella tasolla verrattuna pääkaupunkiseudun alueisiin), Liitu-tutkimus, Lapsiuhritutkimus sekä palvelujen käyttötieto ja muu hyvinvointi tieto, kuten ITLA.

Lisäksi lasten, nuorten ja lapsiperheiden sekä heidän kanssaan työskentelevien kokemustieto on tärkeä lisä väestö- ja tutkimustietoon. Tätä kokemustietoa voidaan kerätä erilaisten fokusryhmäkeskustelujen ja digitaalisten alustojen avulla.

Mielestämme tärkeää on kiinnittää huomio lapsiin, nuoriin ja lapsiperheisiin sekä heidän palveluihinsa kohdistuvien toimenpiteiden toteutumisen laajuuteen, saavutettavuuteen, esteettömyyteen ja lapsiystävällisyyteen.

Seuraavat toimenpiteet toteutetaan lapsistrategiaryhmän virkatyönä. Millaisia tarkempia toimia näkemyksenne mukaan tarvittaisiin seuraavien toimenpiteiden osalta?

Lapsia koskevan tietopohjan riittävyys ja käytettävyys

Pysyvän koordinaattorakenteen luomisessa tulee huomioida riittävän monipuolisesti erilaiset ja eri tasoilla toimivat tiedon tuottajat ja käyttäjät.

Toimeenpanosuunnitelmassa korostetaan riittävää tietopohjaa ja sen käytettävyyttä. Käytettävyyttä edistää riittävän hienojakoinen aluetarjonta. Koottavan tiedon metatiedot ja tiedon puutteet tulee avata. Eri-alaisten karttapohjien käyttö ja niihin kytkeytyvän tiedon sanallinen avaaminen helpottaa käyttöä. Kokemuksemme mukaan on hyvä olla kaikille avointa, verkossa olevaa tietoa ja esityksiä varten esimerkiksi infograafeja.

Tulkinnan tueksi on hyvä tukea toimijoiden kyvykkyyttä yhdistää ja tulkita erilaisia tietolähteitä mukaan lukien ammattilaisten kokemustietoa.

Tarvitaan tietoa myös alle kouluikäisistä lapsista ja heidän kokemuksistaan, sekä heille ja perheille suunnatuista palveluista. Lisäksi on hyvä varmistaa haavoittuvassa tilanteessa olevia lapsia koskeva tietopohja. Paikallisen tiedon tarpeita, tuottamisen mahdollisuuksia ja käytön reuna-ehdoja on tarpeen selvittää.

Lasten yhdenvertaisuus ja eriarvoistumisen ehkäisy erityisesti haavoittuvassa asemassa ja syrjinnän vaarassa olevien lasten ja nuorten osalta

Vuonna 2023 julkaistussa Lapsiasianvaltuutetun vuosikertomuksessa käsitellään lasten oikeuksia terveyteen. Lapsiasianvaltuutettu toteaa, et-

tä vaikka on kannatettavaa pyrkiä tasapainottamaan valtion taloutta lisäämällä työllisyyttä ja purkamalla kannustusloukkuja, tätä tavoitetta ei tulisi toteuttaa tavalla, joka kohtuuttomasti heikentää lapsiperheiden taloudellista tilannetta.

Varhainen puuttuminen lasten ja nuorten eriarvoistumisen juurisyihin, kuten lapsiperheköyhyyteen, on ensiarvoisen tärkeää. Perheiden sosioekonominen tilanne todentuu monissa lasten hyvinvointi-indikaattoreissa ja näkyy lasten ja nuorten toimintakyvyissä ja tulevaisuusnäkymissä.

Helsingissä asui vuoden 2024 alussa 112 280 alle 18-vuotiasta lasta. Helsingissä vuonna 2022 0–15-vuotiaista lapsista lähes neljännes eli yksinhuoltajaperheessä. Vuonna 2021 alle 18-vuotiaista 12.6 % asui pienituloisissa asuntokunnissa.

Toimeenpano-ohjelmassa on harrastamiseen liittyviä toimenpiteitä, jotka tukevat myös toimialamme työtä lasten ja nuorten parissa. Toimenpiteissä 24–25 pyritään parantamaan lasten hyvinvointia harrastamisen avulla. Tämä toteutetaan pilottihankkeina, joissa keskitytään sekä harrastavien lasten hyvinvoinnin parantamiseen että harrastusmahdollisuuksien lisäämiseen koulupäivän yhteydessä. Tavoitteena on edistää harrastusten saavutettavuutta ja varmistaa erityistarpeisten lasten ja nuorten pääsy harrastusten pariin.

Pidämme tärkeänä yksittäisen lapsen ja nuoren mahdollisuuksia osallistua toimintaan ja palveluihin sellaisena kuin on. On tärkeää, että hän tulee hyväksytyksi omana itsenään. Lasten kokemusten ja erityistarpeiden tunnistamisella ja huomioimisella lisätään palvelujen saavutettavuutta ja esteettömyyttä sekä vahvistetaan osallisuutta. Toimenpiteet tukevat tätä.

Helsingissä nuorten harrastamista toteutetaan kaupungin omana toimintana, avustamalla, hankintoina, sekä Harrastamisen Suomen mallin toimintana. Olemme huomioineet erityisesti lasten palautteen, monikielisen viestinnän, sekä soveltavan harrastustoiminnan eri palvelukokonaisuuksissa. Lasten ja nuorten toiveita kootaan esimerkiksi nuorisotyön sisällöistä Nuorten budjetin kautta ja niitä on toteutettu yhdessä nuorten kanssa. Nuorisopalveluissa myös nuoret toimivat ohjaajina esimerkiksi tanssitoiminnassa. Helsingissä on laajaa lastenkulttuurityötä, joka kytkeytyy hyväksytyyn kulttuurikasvatussuunnitelmaan. Lisäksi liikuntapalvelut ja kulttuuripalvelut ovat mukana kansallisessa kehittämistyössä.

Olemme tunnistaneeet harrastamisen kasautumisen, varhaisen drop out-ilmiön sekä perheiden harrastamiskulttuurin ja taloudellisen tilanteen merkityksen lasten ja nuorten harrastamisessa.

Helsingin kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla, erityisesti nuorisopalveluissa, pidämme tärkeänä vahvistaa antirasistista työtettä lasten parissa tehtävässä työssä. On oleellista, että kaikki lasten parissa työskentelevät ja heidän perheensä saavat tukea etuoikeuksien, syrjinnän kokemusten ja rasismien tunnistamiseen, puuttumiseen ja tukemiseen. Tämä mahdollistaa yhdenvertaisen osallistumisen kaikille lapsille.

Olemme mukana myös Ankkuritoiminnassa ja kannatamme mallin pysyvää resurssointia ja hyvien käytäntöjen laajentamista ja pidämme mallin kehittämistyötä tärkeänä.

Lapsi- ja perhepolitiikan poikkihallinnollinen koordinaatio

Toimeenpanosuunnitelmassa tunnistetaan poikkihallinnollisuuden ja julkisen hallinnon ja muiden toimijoiden yhteisen työn merkitys. Kansallisen lapsistrategian toimeenpanosta asiakirjassa todetaan, että toimenpiteiden toteuttaminen tehdään pääosin eri ministeriöiden virkатыönä ja/tai yhteistyössä kuntien ja kansalaisjärjestöjen kanssa. Toimenpiteiden vastuut on kuvattu. Lapsen oikeuksien huomioiminen toimenpiteiden suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa voi avara uusia näkökulmia ja mahdollistaa syvemmän yhteistyön.

Toimeenpanosuunnitelman toimenpiteiden toteuttamiseen käytetään lapsistrategian aiemmalta toimikaudelta jäljellä olevia määrärahoja, jotka ovat käytettävissä vuoden 2024 ajan. On äärimmäisen tärkeää, että lapsistrategialle kohdennetaan määrärahoja myös seuraavina vuosina.

Kuntien ja hyvinvointialueiden strategia- ja ohjelmatyön tukeminen

Toimenpiteissä on kuvattu tavoite järjestää kiertue, joka edistää lasten erityisasema ja oikeuksien toteutumista kuntien ja hyvinvointialueiden johtamisessa ja strategiatyössä. Tätä tavoitetta pidämme hyvänä.

Kiertue olisi hyvä toteuttaa mahdollisimman varhain strategiatyön käynnistyttyä tai viimeistään heti kuntavaalien jälkeen. Kiertueen tulisi kohdistua niin valtuutettuihin, lautakuntien jäseniin kuin myös kuntien ylimpään johtoon.

Kiertueen yhteydessä olisi hyvä käyttää lisäksi taustamateriaalina kaupunkien tuottamaa omaa tietopohjaa. Lapsiystävällinen kunta -työn näkökulmasta olisi luontevaa samassa yhteydessä jalkauttaa myös lapsivaikutusten ennakoarviointia.

Lapsivaikutusten arvioinnin ja lapsibudjetoinnin vahvistaminen jatkuu

Kansallisen lapsistrategian linjaukset luovat hyvän pohjan jatkaa LAVA-työtä, koska sillä on selkeä kytkentä myös tiedolla johtamisen laajem-

paan kokonaisuuteen. Lapsiasiavaltuutettu on kiinnittänyt huomiota vuosikertomuksessaan vuodelta 2023 huomiota lapsivaikutusten arvioinnin vähäisyyteen.

LAVA tulisi kytkeä systemaattiseksi osaksi lapsiin, nuoriin ja perheisiin vaikuttavien päätösten valmistelua ja toimeenpanon seurantaa. Näin tuetaan nykyistä tehokkaammin kouluttamista ja mallien laatimista sekä valtionhallinnossa toteutettujen vaikutusarviointien määrän ja kohteiden seurantatapoja.

Lapsen oikeuksista ja lapsistrategiasta viestiminen sekä lapsen oikeuksien koulutukset

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan näkökulmasta lapsen oikeuksien toteutetut verkkokoulutukset kaipaavat rinnalleen erilaisten työyhteisöjen ryhmäkeskusteluja tukevia koulutusmalleja. Helsingissä nuorisoneuvoston edustajat ovat nostaneet esille erityisesti monikielisten työyhteisöjen tarpeen selkokieliin koulutuskokonaisuuksiin ja materiaaleihin. Työyhteisötasolla ja organisaatiossa laajemmin jaettu ymmärrys lapsen oikeuksien kokonaisuudesta turvaa lapsen edun toteutumista yksittäisiä oppijoita paremmin. Siksi toivomme joustavia ja helppokäyttöisiä työyhteisömateriaaleja.

Kiinnostavia uusia näkökulmia koulutuksiin voisivat olla mm. monialaisten ja poikkihallinnollisten työryhmien yhteisöllinen koulutuspaketti, kasvatus- ja ohjaustehtäviin tulevien kesätyöntekijöiden perehdyttäminen, koulutusten markkinointi lasten, nuorten ja lapsiperheiden kanssa työskentelevien ammatillisiin opintojen osaksi sekä teeman kytkeminen alustavana johdatuksena johtamiskoulutuksiin ja muihin vaikutusten arvioinnin koulutuksiin.

Pidämme tärkeänä viestiä lapsen oikeuksista suoraan lapsille, nuorille ja lapsiperheille. Tässä on hyvä käyttää hyödyksi lasten ja nuorten omaa kokemusta heille toimivista kanavista ja välineistä. Yhteistyö kansalaisjärjestöjen kanssa on luonteva tapa, ja lapsen oikeuksien päivän ja viikon viettäminen yhdessä lasten ja nuorten kanssa tulee mielestämme vahvistaa.

Lasten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen

Pidämme arvokkaana, että toimeenpanosuunnitelmassa on toimenpiteitä lasten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämiseksi.

Pidämme erityisen hyvänä, että toimenpiteissä huomioidaan lasten osallisuuden eettisyys. Lisäksi on tärkeää, että toimenpiteillä vahvistetaan päätöksenteon tietoperustaisuutta ja lasten ja nuorten osallisuutta.

den kokemusta. Tärkeää on myös, että erilaisten osallistumistapojen tulokset kytketään hallinnon päätöksentekoprosesseihin.

Kansalaisjärjestöjen kanssa yhteistyössä rakennetut ja toteutetut tiedon keruut Digiraati.fi alustalla ovat hyvä lisä näkemysten kokoamiseen. Alusta on mielenkiintoinen mahdollisuus.

Yksi keino sen tunnettuuden lisäämiseksi voi olla käytyjen keskustelujen ja niiden koontien pohjalta käytyjen keskustelujen vahvempi esille tuominen sekä keskustelun tilanneen organisaation johtopäätökset.

Kaupungin kotoutumisen edistämisen painopisteillä vuosille 2022-2025 sekä palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmalla vuosille 2022–2025 edistetään syrjäytymisen ehkäisyä.

Helsingin kaupungin kirjastoissa edistetään medialukutaitoa ja tehdään disinformaation vastaista työtä. Vuonna 2021 käynnistimme kaupungin nuorisopalveluissa yhteistyön Rauhankasvatusinstituutin (RKI) kanssa Myötätuulta kotoutumiseen – antirasistisia tekoja nuorisotyöhön - hankkeessa. Hanketta rahoitettiin EU:n turvapaikka-, maahanmuutto ja kotouttamisrahaston kansallisesta ohjelmasta. Koko nuorisopalvelujen henkilöstö osallistui antirasistisen nuorisotyön koulutusprosessiin vuoden 2022 aikana.

Muut huomiot?

Helsingin kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala toteaa, että toimenpanosuunnitelma koostuu valtionhallinnon ja kansalaisyhteiskunnan toimenpiteistä. Vaikka lapsen oikeuksia ei ole erikseen avattu suunnitelmassa, ne ovat luultavasti sisällytettyinä kaikkiin toimenpiteisiin.

Toimialan näkökulmasta lasten ja nuorten yhdenvertaisuuteen ja syrjäyttömyyteen, osallisuuteen ja lapsen edun kokonaisuuden huomioimiseen eli lapsen edun tarkasteluun liittyvät näkökulmat ovat keskeisiä. Toimialalla on myös toimenpiteitä, jotka liittyvät harrastamiseen, lapsen oikeuksien osaamisen lisäämiseen, turvallisuuskokemukseen ja antirasistiseen työtöteeseen. Toimiala kiinnittää huomiota lapsiryhmien erityyviin mahdollisuuksiin ja niiden kaventamiseen mukaan lukien lapsiperheköyhyyden vaikutuksiin. Toimiala on myös mukana Ankkuri-toiminnassa ja pitää sen pysyvää rahoitusta ja kehittämistyötä tärkeänä.

Toimiala kiinnittää huomiota kansallisen lapsistrategian toimintaedellytysten turvaamiseen.

Kansallisen lapsistrategia perustuu kolmeen pääajatuksen, joihin Helsingin kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala voi yhtyä.

- 1) Strategialla luodaan aidosti lapsi- ja perhemyönteinen, lapsen oikeuksia kunnioittava Suomi.
- 2) Lapsen oikeudet ja asema vakiinnutetaan niin, että lapset huomioidaan johdonmukaisesti kaikessa poliittisessa ja tosiasiallisessa toiminnassa muiden yhteiskunnan jäsenten rinnalla ja että lapset saavat tietoa heille kuuluvista oikeuksista.
- 3) Haavoittuvassa asemassa olevien lasten asema turvataan ja heidän tarpeensa tunnustetaan paremmin.

Lisätiedot

Pirjo Mattila, Kehittämisasiantuntija, puhelin: 0415121767
pirjo.mattila(a)hel.fi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 9.4.2024

HEL 2024-004359 T 00 01 06

Kansallinen lapsistrategia on pyytänyt Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lausuntoa luonnoksesta kansallisen lapsistrategian toimeenpanosuunnitelmaksi pääministeri Orpon hallituskaudelle. Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ottaa lausunnoissaan kantaa lausunnonpyytäjän esittämiin kysymyksiin. Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala antaa seuraavan lausunnon:

Ovatko toimenpiteet linjassa lapsistrategian vision "luodaan aidosti lapsi- ja perhemyönteinen, lapsen oikeuksia kunnioittava Suomi" kanssa?

Kyllä X
Osin
Ei lainkaan
En osaa sanoa

Miten lapsistrategian toimeenpanosuunnitelman tavoitteiden toteutumista ja vaikutuksia tulisi seurata?

Toimeenpanosuunnitelmassa tulisi kuvata konkreettisesti tavoitteiden toteutumisen seurannan toimenpiteet sekä mittarit vaikutusten arvioinnille. Lisäksi suunnitelmassa tulisi kuvata tarkemmin, missä kaikkialla tavoitteiden toteutumista seurataan ja kuinka usein. Seuranta tulisi tehdä sekä valtion, hyvinvointialueiden että kuntien tasolla. Kokonai-

suutena on tärkeää varmistaa, että seurantaprosessi on säännönmukainen, avoin ja osallistava.

Seuraavat toimenpiteet toteutetaan lapsistrategiaryhmän virkatyönä. Millaisia tarkempia toimia näkemyksenne mukaan tarvittaisiin seuraavien toimenpiteiden osalta?

Lapsia koskevan tietopohjan riittävyys ja käytettävyys

Pidämme tärkeänä, että lapsia koskevaa tietopohjaa kootaan systemaattisesti yhteen, sillä nyt tieto on osin hajanaista ja vaikeasti tavoitettavaa. Helposti saavutettava tutkimustieto tukee kuntien strategia- ja päätöksentekotyötä. Tietopohjan tulee sisältää riittävästi myös tulevaisuuteen suuntaavaa ennustavaa tietoa, jotta erilaisiin ilmiöihin voidaan puuttua ennakoivasti.

Toimeenpanosuunnitelmassa ei eritellä erikseen, keitä tarkoitetaan tiedontuottajilla. Nykyisten järjestelmien (Varda, Koski ym.) käyttö kunnissa ja saadun tiedon hyödyntäminen valtakunnallisesti vaativat vielä tehostamista, joten tietopohjan vahvistamisen ei tule tarkoittaa uusien järjestelmien luomista vaan nykyisten sujuvoittamista ja yhteen saattamista.

Lasten yhdenvertaisuus ja eriarvoistumisen ehkäisy erityisesti haavoittuvassa asemassa ja syrjinnän vaarassa olevien lasten ja nuorten osalta

On erittäin tärkeää, että lasten yhdenvertaisuuden lisäämiseen ja eriarvoistumisen ehkäisyyn kohdennetaan toimenpiteitä. Tulee myös tunnistaa, että lasten ja nuorten vanhemmat tarvitsevat tukea vanhemmuuteen ja toimenpiteitä tulee kohdistaa myös tähän. Vain tätä kautta voidaan parantaa haavoittuvassa asemassa olevien lasten asemaa entistäkin tehokkaammin. Erityisesti lasten kasvuympäristöön liittyvien muutosten ja haasteiden tunnistamisessa ja toimenpiteiden suunnittelussa tulee kuulla myös lapsia itseään sekä heidän perheitään, sillä kaikki ilmiöt eivät aina tule lasten ja nuorten parissa työskentelevien aikuisten tietoon.

Toimenpiteissä todetaan, että suurin osa lapsista ja nuorista voi edelleen hyvin, mutta kasvavalla joukolla on merkittäviä haasteita. Toimenpiteet eivät nykyisellään ole vielä kovin konkreettisia. Hyvinvoinnin heikentyminen on tunnistettu ilmiö, jolloin esimerkiksi se, että toimeenpanossa kiinnitetään huomiota myös rakenteellisen syrjinnän muotoihin ei vielä tuo toimenpiteisiin konkretiaa. Yhdenvertaisuuden vahvistamisessa ja eriarvoisuuden ehkäisemisessä tulee olla myös riittävästi taloudellisia resursseja.

Lapsi- ja perhepolitiikan poikkihallinnollinen koordinaatio

Pidämme hyvänä, että lapsi- ja perhepolitiikan poikkihallinnollisuutta vahvistetaan, jolloin erilaisten yksityisten toimijoiden, järjestöjen ja yhteisöjen on mahdollista tulla vahvemmin osaksi valtion tasolla ja kunnissa tehtävää työtä. On hyvä, että toimenpiteiden osalta on huomioitu jo olemassa olevat muut valtionhallinnon ohjelmat ja strategiat, mikä auttaa hahmottamaan toimeenpanotyön laajuutta ja kokonaisuutta. Tulee kuitenkin huolehtia, etteivät toimenpiteet jää eri ohjelmien jalkoihin ja toteutuminen esty esimerkiksi eri ohjelmien keskenään eri tasoisten taloudellisten resurssien vuoksi.

Kuntien ja hyvinvointialueiden strategia- ja ohjelmatyön tukeminen

Toimenpide-ehdotuksena valtakunnallinen kiertue ei tuollaisenaan hirveästi aukea. Tätä olisi syytä avata toimeenpanosuunnitelmassa tarkemmin; mitä kiertueella tavoitellaan ja miten sitä tullaan toteuttamaan.

Lapsivaikutusten arvioinnin ja lapsibudjetoinnin vahvistaminen jatkuu

On tärkeää vahvistaa valtiohallinnon, kuntien ja muiden lapsia, nuoria ja lapsiperheitä koskevia päätöksiä tekevien tahojen osaamista lapsivaikutusten arvioinnissa. Yhteiset valtakunnalliset mallit hyödyttävät saman asian äärellä olevia kuntia, jolloin jokainen taho ei erikseen suunnittele kuntakohtaisia malleja.

Lapsen oikeuksista ja lapsistrategiasta viestiminen sekä lapsen oikeuksien koulutukset

On hyvä, että lapsen oikeuksista ja lapsistrategiasta viestitään aktiivisesti, ja että lapsen oikeuksien koulutuksia päivitetään. Nyt koulutukset ovat olleet hyvä peruskatsaus aiheeseen, mutta kasvatuksen ja koulutuksen alalla olisi tarvetta syvällisempään koulutukseen, joka olisi lähempänä arkea. Suurimmalla osalla kasvatuksen ja koulutuksen työntekijöitä lasten oikeudet ovat kuluneet peruskoulutukseen, jonka vuoksi syvällisempi koulutus olisi tarkoituksenmukaisempaa. Koulutuksen olisi hyvä haastaa voimakkaammin ammattilaisten asenteita.

Lasten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen

Lapsille ja nuorille ei tulisi järjestää vain erillisiä tilaisuuksia osallistumiselle ja vaikuttamiselle (esim. Nuorisopaneelit), vaan ottaa heidät vahvemmin mukaan varsinaisiin työryhmiin ja arjen tekemiseen. Lasten ja nuorten vaikuttamismahdollisuuksia tulisi vahvistaa heidän omissa kasvu- ja kehitysympäristöissään, jotta lapset ja nuoret saisivat mahdollisuuden vaikuttaa paremmin heidän arkeaan lähellä oleviin asioihin. Esim. Opetussuunnitelmissa korostetaan lasten osallisuutta ja tätä ar-

22.04.2024

jen osallisuutta tulisi edistää. Lasten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittämisessä tulisi huomioida paremmin myös pienet lapset ja heidän näkökulmansa.

Puuttuuko suunnitelmasta mielestäsi jotain olennaista? Huomioithan vastatessasi, että toimenpiteitä tehdään suurelta osin ministeriöiden virkatyönä ja vältetään päällekkäisyyttä muiden ohjelmien (esim. VANUPO, Demokratiaohjelma, Yhdenvertaisuustiedoksianto) kanssa.

Toimenpiteet ovat nykyisellään keskenään eritasoisia, vaikka osan toimenpiteistä (esim. ravitsemukseen liittyvät) voisi rinnastaa yhteen. Toimenpiteet ovat osin myös ylätasoisia ja edellyttäisivät konkreettisia toimenpiteitä; yhdistämällä samansisältöisiä toimenpiteitä tähän voisi tulla napakkuutta.

Toimenpiteissä tulisi vielä paremmin huomioida koko lapsuuden aika. Toimenpiteiden vaikuttavuutta lisäisi, jos niitä ei kohdennettaisi piste-mäisesti yksittäiseen ikäryhmään vaan tunnistetaan tiettyjen ilmiöiden sukupolvisuus tai laajeneminen perheen sisällä, esim. nuorisorikollisuuden tai jengiytymisen ehkäisyn huomioiminen jo varhaiskasvatuskäisissä (vaikutteet isommilta sisaruksilta jne.). Näin ollen perheiden huomiointi ja vanhemmuuden tuki tulisi huomioida vahvemmin toimenpiteitä suunniteltaessa. Perheiden rooli tulisi näkyä voimakkaammin, kun kehitetään yhteistyötä ja palvelujen yhteistyötä lasten ja nuorten palvelujen välillä. Vastaavasti järjestöjen ja naapurustojen rooli on tärkeä alueilla, jotta vahvistamme yhdessä yhteisöllisyyttä.

Millaisin toimin lapsistrategia tuottaisi lisäarvoa lapsi- ja perhepolitiikan toimijoiden entistä parempaan kokonaiskoordinaatioon?

Lapsistrategian toimenpiteissä tulisi kuvata selkeämmin se, mitkä asiat koskettavat erityisesti kuntia, mitkä puolestaan toteutetaan valtion tasolla. Tulisi kuvata tarkemmin se, mitkä liittyvät kuntien peruspalvelujen kehittämiseen. Eri järjestöjen osallisuus tulisi olla kirjattuna näkyvämmiin.

Muut huomiot

Pidämme hyvänä, että suunnitelmassa on huomioitu muut kansalliset lapsiin ja nuoriin kohdistuvat ohjelmat. Haasteena on kuitenkin se, jääkö lapsinäkökulma useiden eri ohjelmien jalkoihin. Tulee varmistaa, että eri ohjelmien pohjalta toimivat työryhmät ovat tietoisia toistensa työstä ja huolehtivat yhteisestä tavoitteesta eli lasten ja nuorten hyvinvoinnin parantamisesta. Lapsistrategian toimenpiteet ovat valitettavan ylätasoisia eivätkä vielä riittävällä konkretian tasolla. Toimenpiteille ei ole asetettu aikataulua, joka herättää huolta niiden toteutumisesta tämän hallituskauden aikana.

Lisäksi pidämme hyvänä, että perustyöhön liittyvät asiat ovat myös tulleet näkyviksi osassa toimenpiteitä. Näitä ovat esimerkiksi tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen, ravitseminen ja liikunta. Jäimme kuitenkin pohtimaan, saako esimerkiksi lasten ja nuorten osallisuuden vahvistaminen riittävästi huomiota. Strategiassa on kirjattuna, että nuorisovaltuustojen asemaa parannetaan ja näin lisätään osallisuutta. Pidämme tätä näkökulmaa liian kapeana. Nuorisovaltuustot koskettavat vain pientä osaa nuorista, mutta miten taataan puolestaan pienempien lasten äänen kuuluminen. Osallistumisessa ja vaikuttamisessa tulisi vahvemmin huomioida arjen osallisuus sekä laajemmin tunnustaa moninaiset tavat osallistua ja vaikuttaa.

Lapsistrategia sisältää toimenpiteitä esimerkiksi nuorten keskuudessa ilmenevän väkivallan ehkäisemiseen, mutta se ei kuitenkaan tuota riittävästi toimenpiteitä nykyilmiöihin puuttumiseen (lisääntynyt digilaitteiden käyttö jo varhaislapsuudessa, kiusaamisen eri muotojen moninaistuminen, perheiden tarvitsema tuki vanhemmuudelle, syntyvyyden lasku ja perheiden keskittyminen suuriin kaupunkeihin). Ilmastomuutokseen ei oteta kantaa muulla tavoin kuin luonnossa liikkumista lisäämällä eikä tällä toimenpiteellä tavoiteta niitä teemoja, joista lapset ja nuoret ovat huolissaan. Lasten vertaissuhteiden vahvistamiseen on vain yksi selkeä toimenpide, vaikka edelleen esimerkiksi koronan ajalta oleva yhteisöllisyyden ja sosiaalisten suhteiden vähentyminen näkyvät lasten ja nuorten välisissä suhteissa.

Kaiken kaikkiaan perheet ovat keskeinen voimavara lasten kasvun ja kehityksen sekä hyvinvoinnin tukemisessa. Näin ollen tämä rooli tulee paremmin tunnistaa ja tunnustaa lasten asemaa ja hyvinvointia parantavia toimenpiteitä suunniteltaessa.

Lisätiedot

Elina Rautiainen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 22 148
elina.rautiainen(a)hel.fi

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala 8.4.2024

HEL 2024-004359 T 00 01 06

Kansallinen lapsistrategia on pyytänyt Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan lausuntoa luonnoksesta kansallisen lapsistrategian toimeenpanosuunnitelmaksi pääministeri Orpon hallituskaudelle.

Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala ottaa lausunnossaan kantaa lausunnonpyytäjän esittämiin kysymyksiin. Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala antaa seuraavan lausunnon:

Ovatko toimenpiteet linjassa lapsistrategian vision "luodaan aidosti lapsi- ja perhe-
myönteinen, lapsen oikeuksia kunnioittava Suomi" kanssa?

Kyllä X

Osin

Ei lainkaan

En osaa sanoa

Miten lapsistrategian toimeenpanosuunnitelman tavoitteiden toteutumista ja vaiku-
tuksia tulisi seurata?

Kokonaisuutena on tärkeää varmistaa, että seurantaprosessi on sys-
temaattinen, osallistava ja avoin, jotta lapsistrategian tavoitteiden toteu-
tumista voidaan arvioida kattavasti ja tehokkaasti. Määritellään selkeät
mittarit ja indikaattorit jokaiselle strategian tavoitteelle. Näitä voivat olla
esimerkiksi lasten hyvinvointiin, terveyteen ja osallisuuteen liittyvät ti-
lastotiedot, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus, palvelujen käyttö-
aste sekä lasten ja perheiden kokema tyytyväisyys palveluihin.

Seuranta edellyttää tilastojen keräämistä, asiakaspalautteen analysoin-
tia, laadunarviointeja ja säännöllisiä raportteja toimeenpanon etenemi-
sestä. Asiakaspalautetta tulee kerätä systemaattisesti lapsiperheiltä ja
muilta palvelujen käyttäjiltä. Tämä voi tapahtua esimerkiksi kyselyjen,
haastatteluiden tai palautelomakkeiden avulla. Asiakaspalautteen pe-
rusteella voidaan arvioida palvelujen toimivuutta ja laatua sekä tunnis-
taa kehityskohteita. Myös tiivis yhteistyö ja avoin keskustelu eri sosiaa-
li- ja terveystieteiden järjestäjien kanssa on tärkeää parhaiden käytän-
töjen ja tiedon jakamiseksi.

Seuraavat toimenpiteet toteutetaan lapsistrategiaryhmän virkatyönä. Millaisia tar-
kempia toimia näkemyksenne mukaan tarvittaisiin seuraavien toimenpiteiden osal-
ta?

Lapsia koskevan tietopohjan riittävyys ja käytettävyys

Tiedon tulee olla avointa ja helposti saatavilla eri sidosryhmille, kuten
viranomaisille, tutkijoille, järjestöille ja lapsille itselleen. Tämä voi sisäl-
tää esimerkiksi tietokantojen, verkkosivustojen ja raporttien julkaisemi-
sen avoimesti. Olisi hyvä edistää yhteistyötä eri toimijoiden välillä, ku-
ten viranomaisten, tutkijoiden, järjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan
kanssa, jotta tietoa voidaan kerätä tehokkaasti ja hyödyntää monipuoli-
sesti eri tarkoituksiin.

Tiedon keräämisessä ja arvioinnissa olisi tarpeen kehittää lapsikeskei-
siä menetelmiä, jotka ottavat huomioon lasten tarpeet, näkemykset ja

kokemukset. Eli määrällisen indikaattoritiedon lisäksi tarvitaan laadullista tietoa ja ennen kaikkea lasten ja perheiden oman äänen esille nostamista. Lapsia koskevan tietopohjan tulisi auttaa katsomaan eteenpäin eli tarjoamaan tietoa, joka auttaa päätöksenteossa, riskienhallinnassa ja mahdollisuuksien tunnistamisessa. Lapsia koskevan tietopohjan osalta jatkuvuus sekä alueellisen tiedon saatavuus edesauttavat tiedon hyödyntämistä palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä. Yhdenvertaisuuden vahvistaminen ja eriarvoisuuden ehkäisy edellyttävät tietoa hyvinvointieroista ja niiden syistä. Tarvitaan myös tietoa näyttöön perustuvista menetelmistä, miten hyvinvointieroja voidaan kaventaa.

Lasten yhdenvertaisuus ja eriarvoistumisen ehkäisy erityisesti haavoittuvassa asemassa ja syrjinnän vaarassa olevien lasten ja nuorten osalta

Lasten eriarvoisuuden ehkäisemisessä tulisi kiinnittää huomiota perheiden hyvinvointiin ja vahvistaa vanhemmuutta. Perhekeskustointimallin kehittäminen on tärkeää. On varmistettava varhainen tuki perheille, joiden lapset ovat vaarassa ajautua ongelmiin tai jotka tarvitsevat lisätukea vanhemmuudessa. Tämä voi sisältää esimerkiksi varhaisen vuorovaikutuksen tukemista, vanhemmuuden voimavarojen vahvistamista ja tarvittaessa matalan kynnyksen palveluita, kuten kotipalvelua tai sosiaaliohjausta.

Nykyisiä palvelumalleja tulee kehittää siten, että riskiryhmissä olevat lapset kyetään tunnistamaan jo neuvolapalveluissa tai kouluterveydenhuollossa, ja varmistamaan näille lapsille ja perheille tarvittava tuki. Tämä edellyttää osaamisen ja hyvien toimintamallien vahvistamista. On myös kehitettävä palvelujärjestelmän kykyä tuottaa perustasolla riskiryhmissä olevien lapsille ja perheille riittävän vahvoja ja vaikuttavia, pitkäkestoista ja jatkumollista tukea lyhyiden interventioiden sijaan.

Tarvitaan ymmärrystä ja tietoa haavoittuvassa asemassa olevista ja syrjinnälle alttiista lapsi- ja nuorisoryhmistä. Keitä he ovat, ja mitkä kehityskulut ovat johtaneet tilanteeseen. Tietoon pohjaten on tehtävä konkreettisia yhdenvertaisuutta vahvistavia toimia monitoimijaisessa yhteistyössä.

Strategian tulisi sisältää erityistoimia, jotka tähtäävät maahanmuuttajaperheiden ja -lasten kohtaamien erityishaasteiden ratkaisemiseen, kuten kielimuurin murtaminen, kulttuurien välinen ymmärrys ja integraatio sekä syrjinnän ehkäiseminen. Lapsistrategian tavoitteena tulisi olla pyrkimys luoda inklusiivinen yhteiskunta, jossa kaikilla lapsilla, riippumatta heidän tai heidän perheidensä alkuperästä, on samat mahdollisuudet kasvaa ja kehittyä.

Lapsi- ja perhepolitiikan poikkihallinnollinen koordinaatio

Poikkihallinnollinen tavoitteellinen yhteistyö ja sen koordinaatio on välttämätöntä, jotta lapsilla ja perheillä on mahdollisuus saada tarvitsemaansa tukea ja heidän hyvinvointinsa on keskeisellä sijalla yhteiskunnan päätöksenteossa.

Kuntien ja hyvinvointialueiden strategia- ja ohjelmatyön tukeminen

Toimenpidesuunnitelmaluonnoksen mukainen yhteistyön edistäminen ja koordinointi kuntien ja hyvinvointialueiden välillä lapsistrategian ja ohjelmatyön toteuttamisessa on tärkeää. Tämä voi olla esimerkiksi verkostoitumistapahtumia, työpajoja ja yhteistyöfoorumeita.

Hyvinvointialueilla ja kunnissa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on keskeinen monitoimijaista hyvinvointityötä ohjaava suunnitelma, joka sisältää muun muassa tietoa lasten ja nuorten kasvuoloista ja hyvinvoinnin tilasta sekä lasten ja nuorten hyvinvointia edistävästä sekä ongelmia ehkäisevistä toimista ja palveluista. Lapsistrategialla voi olla rooli julkisen hallinnon kaikkien tasojen ja alojen sitouttamisessa lapsen erityisen aseman huomioon ottamiseen ja lasten oikeuksien edistämiseen. Hyvinvointialueilla ja kunnissa tämä tulisi liittää lasten ja nuorten hyvinvointityön kokonaisuuteen (ml. lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma).

Lapsivaikutusten arvioinnin ja lapsibudjetoinnin vahvistaminen jatkuu

Varmistetaan, että lapsivaikutusten arvioinnille ja lapsibudjetoinnille on riittävät resurssit ja toimivat menetelmät. Hyväksi todettuja toimintatapoja on toimeenpantava eri hallinnon tasoilla. Tämä voi edellyttää investointeja koulutukseen, tietoteknisiin järjestelmiin ja asiantuntijoiden palkkaamiseen. Lapsivaikutusten arvioinnin tulisi olla systemaattista kaikilla hallinnon tasoilla (ml. lainvalmistelu).

Lapsen oikeuksista ja lapsistrategiasta viestiminen sekä lapsen oikeuksien koulutukset

Järjestetään tiedotuskampanjoita ja tapahtumia, joiden avulla voidaan lisätä yleistä tietoisuutta lapsen oikeuksista ja lapsistrategian merkityksestä. Monipuolista viestintää tulee suunnata lasten, nuorten ja heidän kanssaan työskentelevien ammattilaisten lisäksi vanhemmille.

Lasten ja nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten tietoa lapsen oikeuksista ja lapsistrategiasta voidaan vahvistaa foorumeilla tai verkostoilla, joissa ammattilaiset voivat jakaa kokemuksiaan ja parhaita käytäntöjään lapsen oikeuksien toteuttamisesta käytännössä. Vertaisoppiminen voi vahvistaa ammattilaisten osaamista ja edistää siten innovatiivisten ratkaisujen syntymistä.

Lasten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen

Uudenlaisten, valtakunnallisten lasten ja nuorten osallistumisen ja vaikuttamisen keinojen lisäksi on tarpeen vahvistaa lasten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia heidän omissa kasvu- ja kehitysympäristöissään. Näin varmistamme lasten osallisuuden alueellisesti, ja varmistamme vaikuttamismahdollisuuksia lasten arkea lähellä olevien asioiden suhteen. Tässä onnistuminen edellyttää sujuvia menetelmiä ja niiden käytön osaamista. Erityisesti eri tavoin haavoittuvassa asemassa olevien lasten ja nuorten osallistumisen vahvistamiseen on tarpeen saada yhdenmukaisia toimintatapoja. Lapsilta saadun tiedon ja näkemysten aito hyödyntäminen hallinnon päätöksentekoprosesseissa on tärkeää. Tämä tarkoittaa myös tulosten vaikuttavuudesta viestimistä lapsille ja nuorille.

Puuttuuko suunnitelmasta mielestäsi jotain olennaista? Huomioithan vastatessasi, että toimenpiteitä tehdään suurelta osin ministeriöiden virkatyönä ja vältetään päällekkäisyyttä muiden ohjelmien (esim. VANUPO, Demokratiaohjelma, Yhdenvertaisuustiedoksianto) kanssa

Suunnitelmassa on kuvattu monipuolisesti lapsistrategian toimeenpanoa. Lapsistrategian tavoitteena on lasten hyvä elämä. Lasten hyvinvoinnin näkökulmasta perheiden hyvinvointi on keskeistä. Haluamme erityisesti nostaa esille vanhemmuuden tukemisen merkityksen. Eli miten eri hallinnon tasoilla ja palveluissa voidaan parhaiten tukea vanhempia heidän kasvatustehtävässään ja lapsensa hyvinvoinnin edistämisessä.

Millaisin toimin lapsistrategia tuottaisi lisäarvoa lapsi- ja perhepolitiikan toimijoiden entistä parempaan kokonaiskoordinaatioon?

Lapsistrategia voi edistää eri hallinnonalojen välistä yhteistyötä ja tiedonjakoa lapsiin ja perheisiin liittyvissä asioissa. Strategian avulla voidaan asettaa selkeät yhteiset tavoitteet ja mittarit lapsi- ja perhepolitiikan kehittämiseksi. Tämä voi auttaa eri toimijoiden keskinäistä ymmärrystä ja sitoutumista yhteisiin päämääriin sekä helpottaa toiminnan seuranta- ja arviointia. Lapsistrategian avulla on mahdollista koordinoita ja kohdentaa rahoitusta lapsi- ja perhepolitiikan tarpeisiin siten, että resurssit käytetään mahdollisimman tehokkaasti ja kohdistetaan juuri niihin tarpeisiin, joilla on suurin vaikutus lapsiin ja perheisiin.

Muut huomiot?

On tärkeää varmistaa, että lapsistrategian toimenpiteet ovat johdonmukaisia ja yhteensovitettuja muiden vastaavien ohjelmien ja strategioiden kanssa. Tarvitaan selkeät ja toimivat kanavat ja rakenteet eri toimijoiden väliseen viestintään ja yhteistyöhön. Jatkuva seuranta, arviointi ja

22.04.2024

Asia/8

raportointi ovat olennaisia lapsistrategian tehokkuuden ja vaikuttavuuden varmistamiseksi. Lapsistrategian tulisi olla joustava ja sopeutua muuttuviin tarpeisiin ja olosuhteisiin, jotta se voi vastata tehokkaasti lapsi- ja perhepolitiikan haasteisiin ja mahdollisuuksiin.”

Lisätiedot

Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalvelujen päällikkö, puhelin: 09 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi

22.04.2024

Asia/9

§ 244

Maankäyttösopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen tekeminen Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n kanssa liittyen kaavamuu- tokseen nro 12744 (Kumpula)

HEL 2023-014526 T 10 01 00

Päätös

A) Kaupunginhallitus hyväksyi Helsingin kaupungin 24. kaupunginosan (Kumpula) määräalan 91-24-973-6-M601 omistajan Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n (Y-tunnus 2267512-1) kanssa tehtävän liitteen 1 mukaisen maankäyttösopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen.

B) Samalla kaupunginhallitus oikeutti kaupunkiympäristön toimialan

- maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelun tonttipäällikön tekemään maankäyttösopimukseen ja kiinteistökaupan esisopimukseen sekä esisopimuksen perusteella tehtäviin lopullisiin luovutus-
kirjoihin tarvittaessa vähäisiä muutoksia.
- sekä sopimukset ja valvonta -tiimin päällikön että lakimiehen, kum-
mankin yksin, allekirjoittamaan Helsingin kaupungin puolesta kiin-
teistökaupan esisopimuksen perusteella tehtävät lopulliset luovu-
tuskirjat sekä tarvittaessa tekemään niihin vähäisiä korjauksia ja
tarkennuksia.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sopimus
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12744 kartta
- 3 Kartta aluejärjestelyistä
- 4 Luovutuskirjaluonnos
- 5 Kaupparikirjaluonnos

Muutoksenhaku

- A Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhal-
litus
- B Muutoksenhakukielto, valmistelu tai
täytäntöönpano

22.04.2024

Asia/9

Otteet

Ote

Sopimusosapuoli

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Kaupunkiympäristön toimiala

Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Kumpulassa sijaitsevalla Helsingin yliopiston kampusalueella sekä puisto- ja katualueilla on vireillä asemakaavan muutosehdotus nro 12744, joka mahdollistaa uuden asuinalueen rakentamisen Kumpulanmäelle sekä viereisten puistoalueiden kehittämisen.

Kaavamuutos korottaa yksityisten maanomistajien, Helsingin Yliopisto-kiinteistöt Oy:n (jäljempänä Yliopisto) ja Senaatti-kiinteistöjen (jäljempänä Senaatti) alueiden arvoa merkittävästi, joten maanomistajien kanssa on käyty kaavamuutokseen liittyvät maapoliittiset neuvottelut. Molempien kanssa on neuvoteltu omat erilliset maankäyttösopimukset. Maanomistajat sitoutuvat kuitenkin sopimuksissaan vastaamaan yhteisesti alueen AM-velvoitteista.

Yliopiston kanssa esitetään tehtäväksi sopimus, jonka mukaan Yliopisto maksaa maankäyttökorvauksena noin 9,8 milj. euroa ja luovuttaa kaupungille korvauksetta noin 8 700 m² yleisiä alueita. Samalla kaupunki on neuvotellut maanomistajan kanssa asemakaavan toteuttamisen edellyttämistä aluejärjestelyistä, joissa kaupunki ostaa päiväkotitonttiin (YL) kuuluvan tontinosan kauppahintaan 65 500 euroa.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Maanomistus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Yliopisto ja Senaatti omistavat keskeiset osat kaavamuutoksen korttelialueista. Helsingin kaupunki omistaa nykyiset katu- ja viheralueet.

Alueen kehittäminen ja toteuttaminen

Yliopisto ja Senaatti ovat kehittäneet kokonaisuutena omistamiaan alueita. Osapuolet tekevät kuitenkin omat erilliset maankäyttösopimukset kaupungin kanssa ja vastaavat velvoitteistaan kaupunkiin nähden omistajakohtaisesti. Edellä mainitusta poiketen osapuolet vastaavat yhteisvastuullisesti AM-ohjelman mukaisista sopimusvelvoitteista, minkä vuoksi molemmat osapuolet sitoutuvat toistensa sopimukseen.

Voimassa oleva asemakaava

Alue on tällä hetkellä pääosin rakentamatonta korttelialuetta, puistoa ja katualuetta.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1985-2002, joiden mukaan alue on opetus-, tutkimus- ja näihin verrattavaa toimintaa palvelevaa korttelialuetta (YOT), hallinto- ja tutkimuslaitosten korttelialuetta (YHT) sekä puistoa ja katualueita.

Asemakaavan muutosehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta on 11.10.2022, 563 § esittänyt kaupunginhallitukselle asemakaavan muutosehdotuksen nro 12744 (liite 2) hyväksymistä. Asemakaavan muutosehdotus mahdollistaa Kumpulanmäen uuden asuinalueen rakentamisen.

Alueelle on suunniteltu neljä asuinkorttelia, yksi toimitila- ja asuinkortteli, päiväkotii, pysäköintitalo sekä puisto- ja katualuetta.

Uutta asuntokorttelien (AK) kerrosalaa on 53 250 k-m², josta liiketilaa on 1 300 k-m². Palveluiden (päiväkotii) kerrosalaa on 1 500 k-m² ja toimitilakerrosalaa (KTY) on 9 500 k-m², josta liiketilaa 200 k-m² ja yhteiskäyttöistä palvelutilaa 200 k-m². Asuintonttien keskimääräinen tehokkuusluku on e=2,6. Asukasmäärän lisäys on noin 1 200 asukasta.

Yliopiston omistamille alueille on muutoksessa osoitettu rakennusoikeutta yhteensä noin 39 309 k-m², josta asuinrakennusoikeutta on noin 27 782 k-m², toimitilaa noin 9 100 k-m², liiketilaa noin 1 110 k-m², hallinto- ja tutkimuslaitosrakennusten rakennusoikeutta (YH-1) noin 986 k-m² sekä julkisten lähipalvelurakennusten rakennusoikeutta (YL) noin 131 k-m² ja yhteistilojen rakennusoikeutta noin 200 k-m². Lisäksi määrälästä 8 691 m² on osoitettu yleisiksi alueiksi.

Maankäyttösopimus

Kaavamuutos korottaa Yliopiston omistamien alueiden arvoa merkittävästi, joten Yliopiston kanssa on käyty kaupunginhallituksen 26.4.2021, 310 § tekemän päätöksen mukaiset maapoliittiset neuvottelut.

Neuvottelujen tuloksena on laadittu liitteenä 1 oleva maankäyttösopimus ja kiinteistökaupan esisopimus.

Sopimus on allekirjoitettu 19.3.2024 ja se tulee voimaan, kun kaupunginhallituksen maankäyttösopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen hyväksymistä koskeva päätös on tullut lainvoimaiseksi.

Maankäyttökorvaus

Sopimuksen mukaan Yliopisto suorittaa osallistumisena yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin kaupungille korvausta 9 771 000 euroa ja luovuttaa kaupungille korvauksetta noin 8 691 m² yleisiä alueita kaupunginhallituksen 26.4.2021, 310 § tekemän päätöksen perusteella.

AM-ohjelman hallinta- ja rahoitusmuoto

Kaupunginvaltuuston 11.11.2020 hyväksymän asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (jäljempänä "AM-ohjelma") mukaan yksityisen maanomistuksen hallinta- ja rahoitusmuotojen toteutumista ohjataan maankäyttösopimuksilla. Hankkeelta edellytettävä jakauma on määritetty yhteistyössä kaupunginkanslian kanssa.

Yliopisto ja Senaatti täyttävät yhteisvastuullisesti em. AM-ohjelman hallinta- ja rahoitusmuototavoitetta toteuttamalla tai luovuttamalla koko kaava-alueella toteuttavaksi:

- noin 10 940 k-m² valtion pitkäaikaisella korkotukilainalla (vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annettu laki 604/2001) rahoitettavaan ARA-vuokra- tai opiskelija-asuntotuotantoon.
- noin 8 890 k-m² toteutusohjelman mukaiseen välimuodon asuntotuotantoon, josta noin 3 850 k-m² aso-asuntotuotantoon ja 5 040 k-m² muuhun välimuodon tuotantoon.

Lisäksi osapuolet sitoutuvat toteuttamaan tai luovuttamaan toteutettavaksi alueen kokonaisuasuinerakennusoikeuden siten, että vuokra-asuntotuotannon osuus on enintään 29 000 k-m².

Yhteismyynti

Kaupunki omistaa tontinosia kaavamuutosalueen asuinkerrostalojen tonteista. Yliopisto, Senaatti ja kaupunki ovat sopineet, että yhteisesti omistetut tontit tullaan myymään lähtökohtaisesti yhteismyyntinä avoimella tarjouskilpailulla.

Kiinteistökaupan esisopimus

Kaavan toteuttamiseksi kaupunki ja Yliopisto ovat sopineet seuraavista aluejärjestelyistä (kartta liitteenä 3):

Yliopisto luovuttaa liitteenä 4 olevan luovutuskirjaluonnoksen mukaisesti kaupungille määräalasta 91-24-973-6-M601 rasiitteista vapaana yhteensä noin 8 691 m² suuruisen, kaavamuutoksessa katu- ja puistoa-alueeksi osoitetun määräalan korvauksetta kaupunginhallituksen 26.4.2021, 310 § päätöksen perusteella.

Lisäksi Yliopisto luovuttaa liitteenä 5 olevan kauppakirjaluonnoksen mukaisesti kaupungille määräalasta 91-24-973-6-M601 rasiitteista vapaana noin 367 m²:n (131 k-m²) suuruisen määräalan kaavamuutoksen mukaiseen päiväkotitonttiin (YL) 91-24-979-1 kauppahintaan 65 500 euroa.

Kauppahinnan markkinaehtoisuus on varmistettu ulkopuolisen auktorisoidun arvioitsijan lausunnolla.

Toimivalta

Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 9 kohdan sekä kaupunginhallituksen päätöksen 26.4.2021 § 310 perusteella kaupunginhallitus päättää kokonaisarvoltaan 5 miljoonaa euroa suuremmista maankäytösopimuksista. Kokonaisarvo kattaa sekä maankäyttökorvauksen että aluejärjestelyt.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sopimus
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12744 kartta
- 3 Kartta aluejärjestelyistä
- 4 Luovutuskirjaluonnos
- 5 Kauppakirjaluonnos

Muutoksenhaku

- A Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
- B Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

22.04.2024

Asia/9

Otteet

Ote

Sopimusosapuoli

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Muutoksenhakukiello, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Kaupunkiympäristön toimiala

Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 05.12.2023 § 654

HEL 2023-014526 T 10 01 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle Helsingin kaupungin 24. kaupunginosan (Kumpula) määräalan 91-24-973-6-M601 omistajan Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n (Y-tunnus 2267512-1) kanssa tehtävän liitteen nro 1 mukaisen maankäyttösopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen hyväksymistä.

Kaupunkiympäristölautakunta valtuutti sekä kaupunkiympäristön toimialan sopimukset ja valvonta -tiimin päällikön että lakimiehen, kummankin yksin, allekirjoittamaan Helsingin kaupungin puolesta edellä mainitun sopimuksen sekä tarvittaessa tekemään siihen vähäisiä korjauksia ja tarkennuksia.

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus oikeuttaa kaupunkiympäristön toimialan maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelun tonttipäällikön tekemään maankäyttösopimukseen ja kiinteistökaupan esisopimukseen sekä esisopimuksen perusteella tehtäviin lopullisiin luovutuskirjoihin tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

22.04.2024

Asia/9

Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus oikeuttaa sekä kaupunkiympäristön toimialan sopimukset ja valvonta -tiimin päällikön että lakimiehen, kummankin yksin, allekirjoittamaan Helsingin kaupungin puolesta kiinteistökaupan esisopimuksen perusteella tehtävät lopulliset luovutuskirjat sekä tarvittaessa tekemään niihin vähäisiä korjauksia ja tarkennuksia.

(MA124-2)

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Kirsi Federley, johtava tonttiasiamies, puhelin: 09 310 36451
kirsi.federley(a)hel.fi
Tom Qvisén, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 34201
tom.qvisen(a)hel.fi

§ 245

Asuntotonttien varaaminen hintakilpailua, tonttihakua ja kumppanuuskaavoitusta varten

HEL 2024-003601 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus varasi:

A

hintakilpailua varten asuntotontit:

- (AK) 10677/1, 2, 3 ja 4 (Sörnäinen, Sompasaari, Nihti)

B

Kehittyvä kerrostalo -tonttihakua varten asuntotontin:

- (A-1) 47299/1 (Mellunkylä, Kurkimäki)

C

hintakilpailua ja kumppanuuskaavoitusta varten 12. kaupunginosasta (Alppiharju) liitekartan 3 mukaisen alueen.

Kaupunginhallitus oikeutti tonttipäällikön järjestämään edellä mainitun A-kohdan mukaisen hintakilpailun ja päättämään sen ehdoista sekä valitsemaan kilpailun perusteella tonteille varaajat ja päättämään kilpailujen voittajien kanssa tehtävien esisopimusten tai tontinvarausten ehdoista, kun kauppahinta tai maanvuokran lisäosuus on enintään 10 milj. euroa.

Kaupunginhallitus oikeutti kaupunkiympäristölautakunnan järjestämään B-kohdan Kehittyvä kerrostalo -tonttihaun sekä C-kohdan hintakilpailun ja kumppanuuskaavoituksen yhdistelmän, päättämään sen ehdoista sekä valitsemaan sen perusteella tonteille varaajat ja toteuttajat.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat johtava tonttiasiamies Marja Hannikainen ja asunto-ohjelmapäällikkö Hanna Dhalmann. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Varausaluekartta Nihti
- 2 Varausaluekartta Mellunkylä
- 3 Varausaluekartta Alppiharju
- 4 Sijaintikartat

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote Kaupunkiympäristön toimiala **Otteen liitteet** Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Yleistä varausesityksestä

Kaupunginhallitus on 1.4.2019, 220 § hyväksynyt Helsingin tontinluovutusta koskevat linjaukset sekä niitä tarkentavat soveltamisohjeet. Tontinluovutuslinjausten mukaan sääntelemättömään asuntotuotantoon tarkoitetut tontit varataan pääsääntöisesti hintakilpailuin luovutettaviksi. Erityisen vetovoimaisille paikoille sijoittuvat ja arvokkaimmiksi arvioidut tontit luovutetaan myymällä. Muiden alueiden osalta hintakilpailulla luovutettavat tontit luovutetaan pääsääntöisesti vuokraamalla. Tällöin kilpailun ratkaisuperusteena on pääsääntöisesti kilpailussa etukäteen tarjouspyynnössä määritetyn maanvuokran lisäksi kertasuorituksena maksettava maanvuokran lisäosuus.

Laatuperustein ratkaistavilla menettelyillä varattavat tontit voidaan luovuttaa kilpailun voittajan valinnan mukaan vuokraamalla tai vuokraamalla osto-oikeuksin, vaikka tontti tontinluovutuslinjausten perusteella luovutettaisiin pääsääntöisesti myymällä.

Kumppanuuskaavoituksena kaavoitettavien alueiden varaajat valitaan laatu- ja innovaatioperustein ratkaistavilla ilmoittautumis- ja neuvottelumenettelyillä. Tarvittaessa voidaan käyttää myös hintakilpailua.

Nyt esitetään varattaviksi Nihdin alueelta AK-tontit 10677/1, 2, 3 ja 4 hintakilpailuun, jossa tontit on tarkoitus luovuttaa myöhemmin myymäl-

lä korkeimman ostotarjouksen tehneelle. Korttelin 10677 kahdelta sivulta on esteetön näkymä merenrannalle, mikä puoltaa tonttien myyntiä. Hintakilpailu on tarkoitus järjestää vuonna 2025.

Kehittyvä kerrostalo -tonttihakuun esitetään varattavaksi A-1-tontti 47299/1, joka sijaitsee Mellunkylässä Kurkimäen alueella. Tontti on tul- laan vuokraamaan. Tonttihaku on tarkoitus järjestää vuonna 2025.

Hintakilpailuun ja kumppanuuskaavoitukseen esitetään varattavaksi alue Alppiharjusta Hangonkadun korttelista, joka mahdollistaisi suoje- lujen, mutta nykyisin vajaakäytöllä toimivien rakennusten peruskorjaa- misen asunnoiksi. Olemassa olevat rakennukset tul-taisiin suojelemaan myös uudessa asemakaavassa. Peruskorjauksen yhteydessä korttelin arvokas piha-alue muotopuutarhoineen kunnostettaisiin. Kumppanuus- kaavoituksella mahdollistettaisiin myös korttelin eteläosan täydennys- rakentaminen voimassa olevan yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti. Hintakilpailu on tarkoitus käynnistää jo keväällä 2024.

Kilpailuilla ja/tai erillisillä tonttihauilla varattavat tontit

10. Sörnäinen, Nihti: Tontit 10677/1–4 (AK)

Tontit (AK) 10677/1-4 (yht. 11 750 k-m² + 650 k-m² liiketilaa) esitetään luovutettavaksi myöhemmin hintakilpailulla toimijalle / toimijoille siten, että tontit luovutetaan sääntelemättömään vapaarahoitteiseen omistus- ja/tai vuokra-asuntotuotantoon. Rakennusoikeudesta saa korkeintaan 50 % osoittaa vuokra-asuntotuotantoon.

Tontit soveltuvat sijaintinsa perusteella erinomaisesti sääntelemättö- mään asuntotuotantoon. Tonttien rahoitus- ja hallintamuototarkastelu vastaa AM-ohjelman mukaista tavoitetta.

Lähtökohtaisesti tontit luovutetaan myymällä markkina-arvoon, koska kyseessä on rannalla sijaitseva vetovoimainen tontti. Tontinluovutuslin- jausten mukaisesti tontti voidaan luovuttaa myymällä, koska se luovute- taan sääntelemättömään tuotantoon.

Varausaluekartta on liitteenä 1.

47. Mellunkylä, Kurkimäki: Tontti 47299/1 (A-1)

Tontti 47299/1 (A) (1 200 k-m² ja käytetystä rakennusoikeudesta vähin- tään 20 % tulee olla liike- ja toimistotilaa) esitetään luovutettaviksi Ke- hittyvä kerrostalo -tonttihakuun siten, että tontti luovutetaan sääntele- mättömään vapaarahoitteiseen omistusasuntotuotantoon. Tontti tullaan vuokraamaan.

Hallinta- ja rahoitusmuototarkastelu on tehty yhdessä kaupunginkanslian asuminen-yksikön kanssa.

Varausaluekartta on liitteenä 2.

12. Alppiharju, Alppila: Hangonkadun asemakaavamuutosalue

Nykyiselle Hangonkadun alueelle tullaan suunnittelemaan asumista (uudisrakentamista noin 3 500 k-m²). Alue esitetään luovutettavaksi hintakilpailuun ja kumppanuuskaavoitukseen asuntohankkeiden suunnittelua ja kumppanuuskaavoitusta varten.

Tarkoituksena on järjestää hintakilpailu, jossa ratkaisuperusteena on rakennusten ja tontin yhteenlaskettu hinta. Alue varataan hintakilpailun voittajalle hankkeen kehittämistä ja toteutusedellytysten jatkoselvittämistä varten (kumppanuuskaavoitusta varten).

Ensi vaiheessa säilytettävät rakennukset myydään ja tontti vuokrataan osto-oikeudella. Osto-oikeutta voisi aikaisintaan käyttää sitten, kun kaavamuutos on vahva.

Tontinluovutuslinjauksissa pääsääntö on, että sääntelemättömään omistus- ja vuokra-asuntotuotantoon tarkoitettut tontit vuokrataan, mikäli tontit sijoittuvat muille kuin erityisen arvokkaille ja vetovoimaisille alueille. Alppiharju kuuluu alueeseen, jossa tontit pääsääntöisesti vuokrataan. Tontinluovutuslinjausten mukaan kaupungin tonttihintoittelu perustuu markkina-arvoon, jolloin tonttien hinnat voivat vaihdella muun muassa markkinatilanteen mukaan. Nykyisessä markkinatilanteessa on kuitenkin tärkeää saada ajankohtaista tonttihintatietoa näiltä alueilta markkinahintaisen vuokratason määrittämiseksi. Jotta saadaan alueiden markkinahintaista tonttihintatietoa, tulee eri alueilta myydä riittävästi tontteja.

Tontin myyminen korkeimman tarjouksen tehneelle on myös tarkoituksenmukaista muutoin vaikeasti markkinoitavan alueen omistusasuntorakentamisen edistämiseksi. Muun muassa säilytettävät rakennukset vaativat erittäin perusteellista, laajamittaista ja laadukasta peruskorjausta. Tontin myynti liittyy myös kiinteänä osana rakennusten myyntiin, jolloin tontin myyminen rakennusten ostajalle on myös perusteltua.

Tontin myynnin yleisenä edellytyksenä on myös se, että myytävä tontti on kaavallisesti loppuun jalostettu siten, ettei näköpiirissä ole merkittävää kaavanmuutosmahdollisuuksiin perustuvaa arvonnousua, minkä voidaan katsoa täyttyvän kilpailuehdotuksen pohjalta laadittavan uuden asemakaavan myötä.

Rakennukset ja tontit / tontti luovutetaan myymällä sääntelemättömään vapaarahoitteiseen omistusasuntotuotantoon kaupunkiympäristölautakunnan myöhemmin päättämin ehdoin.

Varausaluekartta on liitteenä 3.

Asemakaava- ja tonttitiedot

Asemakaava- ja tonttitiedot	
Asemakaava nro	12576
Asemakaava tullut voimaan	22.1.2020
Tontit	10677/1, 2, 3 ja 4
Käyttötarkoitus	AK Asuinkerrostalojen korttelialue ja AK-1 Asuinkerrostalojen korttelialue. Korttelialueelle tulee rakentaa tornimainen asuinkerrostalo.
Osoite	Manttelimiehenkuja, Nihdinlaituri, Tihtaalipuisto , Tihtaalinkatu
Kiinteistötunnus	91-10-677-1, 2, 3 ja 4
Pinta-ala m ²	380, 1 628, 1 860 ja 744
Rakennusoikeus k-m ²	2 600, 3 450, 4 200 ja 2 150

Asemakaava- ja tonttitiedot	
Asemakaava nro	11810
Asemakaava tullut voimaan	7.8.2009
Tontti	47299/1
Käyttötarkoitus	A-1 Asuinrakennusten korttelialue. Käytetystä rakennusoikeudesta vähintään 20 % tulee olla liike- ja toimistotilaa
Osoite	Vuokkiniemenkatu
Kiinteistötunnus	91-47-299-1
Pinta-ala m ²	948
Rakennusoikeus k-m ²	1200 (Käytetystä rakennusoikeudesta vähintään 20 % tulee olla liike- ja toimistotilaa)

Hangonkadun kortteliin 382 ollaan laatimassa uudisrakentamisen mahdollistavaa asemakaavamuutosta. Kaavamuutoksessa kortteliin on tarkoitus kaavoittaa kerrostaloasumiseen rakennusoikeutta noin 3 500 k-m². Tontilla olevat vanhat rakennukset tulevat säilymään.

Sijaintikartat ovat liitteenä 4.

Varausehdot

Kaupunkiympäristölautakunta ja/tai tonttipäällikkö päättää erikseen erillisillä kilpailuilla ja tonttihauilla luovutettavien tonttien varausehdoista ja/tai kilpailuohjelmien hyväksymisestä tonttien varaamisen yhteydessä.

Tonttien varaaminen

Nihdin alueelta varataan AK-tontit 10677/1, 2, 3 ja 4 hintakilpailuun, Mellunkylästä A-1-tontti 47299/1 Kehittyvä kerrostalo -tonttihakuun sekä Alppiharjasta Hangonkadun korttelin suunnitellulta asemakaavamuutosalueelta liitekartan 3 mukainen alue hintakilpailua ja kumppanuuskaavoitusta varten.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin maa- ja vesialueiden varaamisesta rakentamiseen.

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunginvaltuusto päättää kiinteän omaisuuden luovuttamisesta, milloin luovutettavan omaisuuden kauppahinta ylittää 10 milj. euroa.

Kaupunginhallitus päättää kiinteän omaisuuden luovuttamisesta, milloin luovutettavan omaisuuden kauppahinta ylittää 5 milj. euroa, mutta on enintään 10 milj. euroa (hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 3 momentti).

Kaupunginhallitus on 18.9.2017, 865 § tekemällään päätöksellä vahvistanut kaupunkiympäristön toimialalle toimivallan rajat muun muassa siten, että kaupunkiympäristölautakunta tai sen määräämä viranomainen päättää kiinteistöjen myynneistä, kun sopimuksen kokonaisarvo on enintään 5 milj. euroa.

Edellä mainituin perustein kaupunginhallituksella on toimivalta oikeuttaa tonttipäällikkö järjestämään tonttien hintakilpailut, päättämään niiden ehdoista sekä valitsemaan niiden perusteella tonteille varaajat ja toteuttajat ja päättämään kilpailujen voittajien kanssa tehtävien esisopimusten tai tontinvarausten ehdoista, kun kauppahinta tai vuokran lisäosuus on enintään 10 milj. euroa, sekä myymään tontit, mikäli kauppahinta on enintään 10 milj. euroa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Varausaluekartta Nihti
- 2 Varausaluekartta Mellunkylä
- 3 Varausaluekartta Alppiharju

22.04.2024

Asia/10

4 Sijaintikartat

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Kaupunkiympäristön toimiala

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 26.03.2024 § 182

HEL 2024-003601 T 10 01 01 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle seuraavat tontit (kohdat A–C) varattaviksi:

A

hintakilpailua varten tontit:

- (AK) 10677/1, 2, 3 ja 4 (Sörnäinen, Sompasaari, Nihti)

B

kehittyvä kerrostalo -tonttihakua varten tontti:

- (A-1) 47299/1 (Mellunkylä, Kurkimäki)

C

hintakilpailua ja kumppanuuskaavoitusta varten 12. kaupunginosasta (Alppiharju) liitekartan 3 mukainen alue.

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus oikeuttaa tonttipäällikön järjestämään edellä mainitun A-kohdan mukaisen hintakilpailun ja päättämään sen ehdoista sekä valitsemaan kilpailun perusteella tonteille varaajat ja päättämään kilpailujen voittajien kanssa tehtävien esisopimusten tai tontinvarausten ehdoista, kun kauppahinta tai maanvuokran lisäosuus on enintään 10 milj. euroa.

22.04.2024

Asia/10

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus oikeuttaa kaupunkiympäristölautakunnan järjestämään B-kohdan Kehittyvä kerrostalo -tonttihaun sekä C-kohdan hintakilpailu- ja kumppanuuskaavoitusyhdistelmän, päättämään sen ehdoista sekä valitsemaan sen perusteella tonteille varaajat ja toteuttajat.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Marja Hannikainen, johtava tonttiasiamies, puhelin: 310 52178
marja.hannikainen(a)hel.fi

22.04.2024

Asia/11

§ 246

Valtuutettu Amanda Pasanen toivomusponsi kaupungin tytäryhteisöjen tavoitteiden seurannasta valtuustotasolla

HEL 2023-009017 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 21.6.2023 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Kaupunginhallitus edellytti, että kaupunginkanslia valmistelee merkittävimmille tytäryhteisöille, mukaan lukien Helen Oy:lle, omistajastrategioiden päätavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit ja niille tavoitetasot, joiden perusteella tavoitteiden toteutumista on mahdollista arvioida.

Käsittely

Vastaehdotus:

Tuomas Rantanen: "Kaupunginhallitus edellyttää, että kaupunginkanslia valmistelee merkittävimmille tytäryhteisöille, mukaan lukien Helen Oy:lle, omistajastrategioiden päätavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit ja niille tavoitetasot, joiden perusteella tavoitteiden toteutumista on mahdollista arvioida."

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Tuomas Rantasen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Patrick Wahlman, Konsernianalyttikko, puhelin: 310 33714
patrick.wahlman(a)hel.fi

Liitteet

1 HEL 2022-012828 Pasanen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 21.6.2023 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään Helsingin kaupungin vuoden 2022 tilinpäätöksen hyväksymistä 21.6.2023 kaupunginvaltuusto hyväksyi Amanda Pasanen ehdottaman toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävien mahdollisuuksien, että kaupungin tytäryhteisöjen tavoitteiden seuranta tehtäisiin myös valtuustotasolla, esimerkiksi omistajastrategian käsittelyllä jossain tarkoituksenmukaisessa yhteydessä."

Kaupunginvaltuusto on päättämässään konserniohjeessa delegoinut päätösvallan tytäryhteisökohtaisten omistajastrategioiden osalta kaupunginhallitukselle. Kaupunginhallitus on viimeksi päivittänyt tytäryhteisöjen omistajastrategioita kokouksessaan 27.2.2023.

Konserniohjeen mukaisesti hyväksytyissä yhteisökohtaisissa omistajastrategioissa määritellään muun muassa tytäryhteisön rooli kaupunkikonsernissa, kaupungin strateginen tahtotila yhteisön osalta sekä yhteisöille asetettavat keskipitkän aikavälin tavoitteet. Omistajastrategioiden tarkoituksena on varmistaa, että kaupungin linjaukset ja tavoitteet asetetaan tytäryhteisöille vähintään noin 5-7 vuoden aikajänteellä, jotta tytäryhteisöjen hallitukset pystyvät vastaamaan yhteisöjen toiminnan johtamisesta ja kehittämisestä pitkäjänteisesti sekä tekemään tarvittavia päätöksiä esimerkiksi pitkäaikaisista investoinneista. Tytäryhteisöjen hallitukset päättävät myös muun muassa yhteisöjen liiketoimintastrategioista sekä vuosittaisista toiminnallisista tavoitteista omistajastrategialinjaukset huomioon ottaen.

Omistajastrategioissa määritellyt tavoitteet avainmittareineen on vahvistettu vuodesta 2024 lähtien kaupunginvaltuuston päättämässä talousarviossa vuosittain niiden tytäryhteisöjen osalta, jotka saavat kaupungilta avustusta, myyvät kaupungille merkittävässä määrin palveluita ja/tai ovat muuten strategisesti tai toiminnan laajuuden kannalta merkittäviä tytäryhteisöjä. Näin varmistetaan osaltaan myös kaupunginvaltuuston sitoutuminen ko. yhteisöjen omistajastrategioissa määriteltyihin pitkän aikavälin tavoitteisiin.

Omistajastrategiatavoitteiden toteutumista ja tytäryhteisöjen toiminnan kehittymistä tavoitteilla osoitettuun suuntaan seurataan säännöllisesti osana tytäryhteisöjen raportointia ja muuta seurantaa. Tuloksista raportoidaan kaupunginhallituksen konsernijaostolle säännönmukaisesti yhteisöraporttien yhteydessä 1–2 kertaa vuodessa. Lisäksi tytäryhteisöt raportoivat tavoitteiden toteutumisesta konsernijaostossa pidettävien tytäryhteisöjen ajankohtaiskatsausten yhteydessä.

Lisäksi talousarviossa vahvistettujen omistajastrategiatavoitteiden toteutumisesta raportoidaan kaupunginvaltuustolle vuosittain konserniti-linpäätöksen yhteydessä.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuuteuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Patrick Wahlman, Konsernianalyttikko, puhelin: 310 33714
patrick.wahlman(a)hel.fi

Liitteet

1 HEL 2022-012828 Pasanen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnien ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Kanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 15.04.2024 § 231

HEL 2023-009017 T 00 00 03

22.04.2024

Asia/11

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

15.04.2024 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Tuomas Rantasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Patrick Wahlman, Konserniansalytikko, puhelin: 310 33714
patrick.wahlman(a)hel.fi

22.04.2024

Asia/12

§ 247

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 10.4.2024 jätettyihin aloitteisiin vastaaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston kokouksessa 10.4.2024 jätettyihin aloitteisiin vastataan seuraavasti:

Kaupunginhallitus (käsittely kaupunginvaltuustossa)

- valtuutettu Laura Kolehmainen aloite sähköautojen latauksen ja sähköön kulutuksen optimoimisesta
- valtuutettu Minja Koskelan aloite ympäristöarvojen kunnioittamisen valtavirtaistamisesta Helsingin kaupungin päätöksentekoon
- valtuutettu Nasima Razmyarin aloite säveltäjä Kaija Saariahon muistomerkistä
- valtuutettu Jenni Hjeltin talousarvioaloite laajasti Helsingin kaupungin henkilöstölle tarjottavasta hätäensiapukoulutuksesta

Kaupunginhallitus

- valtuutettu Mari Holopaisen aloite toimintamallista perheille lasten ja nuorten kasvua tukevien ruutuaikojen asettamiseksi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

- valtuutettu Johanna Nuortevan aloite kaupungin peruskouluille yhteisestä vuorovaikutustaitojen mallista sekä kiusaamiseen puuttumisen ohjeistuksesta

Kaupunkiympäristölautakunta

- valtuutettu Petrus Pennasen aloite kasvillisuuden lisäämisestä katu-tilaan

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintomenettelypäällikkö, puhelin: 09 310 36018

22.04.2024

Asia/12

antti.peltonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 10.4.2024 jätettiin seitsemän aloitetta. Kokouksessa jätetyt aloitteet julkaistaan kaupungin verkkosivuilla.

Kaupunginhallitus jakaa aloitteet vastattavaksi hallintosäännön 30 luvun 11 ja 12 §:issä määrätyin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintomenettelypäällikkö, puhelin: 09 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

22.04.2024

Asia/13

§ 248

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 16.

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto 15.4.2024
- elinkeinojaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta 16.4.2024

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

- suomenkielinen jaosto

- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölautakunta 16.4.2024

- ympäristö- ja lupajaosto

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 18.4.2024

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

- kulttuuri ja kirjastojaosto 16.4.2024

- liikuntajaosto

- nuorisajaosto

sosiaali-, terveys ja pelastuslautakunta

- sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan pelastusjaosto

- sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan yksilöasioiden jaosto

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos

- taloushallintopalveluliikelaitos

- työterveysliikelaitos

- rakentamispalveluliikelaitos 17.4.2024

- liikenneliikelaitos

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta 16.4.2024

pormestari

22.04.2024

Asia/13

apulaispormestarit

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nelskylä, Kaupunginsihteeri, puhelin: 09 31025251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nelskylä, Kaupunginsihteeri, puhelin: 09 31025251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

22.04.2024

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 236, 237, 238, 239, 240, 242, 243, 244 (B), 245, 246, 247 ja 248 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 241 ja 244 (A) §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

22.04.2024

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytäthän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asiointiin yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiaksi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

22.04.2024

22.04.2024

Kaupunginhallitus

Juhana Vartiainen
puheenjohtaja

Sanna Lawrence
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Anniina Iskanius

Mika Raatikainen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 01.05.2024.